

„Toate pelerinajele au ceva în comun: bucuria pelerinilor”

Interviu realizat de Anda-Elena PINTILIE
cu sociologul Mirel BĂNICĂ

- *Domnule Mirel Bănică, spuneți-ne cine a fost mai întâi: cercetătorul sau pelerinul?*

- La început a fost curiozitatea; tocmai ajunsesem în România după o perioadă foarte lungă de timp petrecută în Occident, în țări foarte diferite de altfel: Elveția nu seamănă cu Franța, iar Franța nu seamănă deloc cu Canada, și proaspăt întors în România, ca orice emigrant care se întoarce la sursă, încerci să-ți reîncarci valorile tradiționale. Și întâmplarea a făcut să vin la Iași în perioada pelerinajului, de care auzisem de altfel. Am fost foarte impresionat de ce se întâmplă la acest pelerinaj, fără să înțeleg nimic la început, sau aproape nimic, așa cum se întâmplă cu mulți dintre cei care nu vin la Iași, dar se minunează de pelerinaj, fără a înțelege, de fapt, că ceva foarte profund se întâmplă acolo. După această primă etapă de uimire - uimire îndrăgostită, ca în dragoste - a intervenit și o mică nuanță profesională, deoarece mă chinui de 20 de ani să practic această disciplină, sunt un perpetuu învățăcel, îi pot spune și Sociologia Religiei Ortodoxe și Antropologiei - balansez între cele două - și mi-am dat seama, căutând un subiect de studiu, că acest pelerinaj de la Sfânta Parascheva va fi un minunat subiect. De ce? Pentru că e mai mult decât un pelerinaj, e un fapt social total, care îți arată schimbările din Ortodoxie, în felul de a crede al oamenilor... e România toată acolo, reprezentativitatea e atât de mare, încât n-ai cum să nu vezi faptul că dacă ai înțeles pelerinajul înțelegi și schimbările din țara asta.

Mirel Bănică este antropolog și sociolog, cercetător la Institutul de Istoria Religiilor, Academia Română.

Este doctor în științe politice al Universității din Geneva (2004). A efectuat stagii de cercetare și practică profesională la Universitatea Laval, Canada, și la "Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales", Paris, între anii 2005 și 2008. În prezent, este cercetător științific la Institutul de Istorie a Religiilor din cadrul Academiei Române. Domenii de cercetare și specializare: socioantropologia religiei, sociologia memoriei, geopolitica, antropologia mediilor virtuale. Membru al Asociației Franceze de Științe Sociale ale Religiei, Paris.

A publicat: *Biserica Ortodoxă Română, stat și societate în anii '30* (Editura Polirom, 2007, o sinteză a lucrării de doctorat); *Enervări sau despre bucuria de a trăi în România* (în colaborare, Editura Polirom, 2007), *Religia în fapt. Studii, schițe și momente* (Editura Eikon, Cluj, seria „Theologia Socialis”, 2011), *Nevoia de miracol. Fenomenul pelerinajelor în România contemporană* (Editura Polirom, 2014).

Sociologul Mirel Bănică este prezent, an de an, în rândurile marilor pelerinaje religioase de la noi din țară, studiind fenomenul și încercând totodată să-l trăiască personal, în mod simplu, autentic.

După aceea am fost uimit - acesta e avantajul cercetătorilor în România, de a face munca din pasiune, pentru că, financiar vorbind, suntem foarte prost plătiți, nu e un secret pentru nimeni, nici nu mă plâng, e destinul pe care mi l-am asumat, crucea pe care trebuie să o port eu și alții, dar în același timp avem atât de multe subiecte și atât de multe oferte, încât ne simțim norocoși. În Occident, dacă ai să cauți

pelerinaj, de exemplu pelerinajul de la Santiago de Compostela, și intri pe baze de date academice, îți apar sute, dacă nu mii de intrări. Dacă ai să cauți în România pelerinajul de la Sfânta Parascheva de la Iași, s-ar putea să ai surprize: trei, patru, cinci articole maxim, și acelea multe dintre ele ori descrise de oameni care nu au înțeles mare lucru din ce s-a întâmplat, pentru că nu au stat suficient de mult timp printre pelerini,

⇒ ori foarte adulate, poate prea teologice - nu e nimic rău în asta, dar nu înțelegi pelerinajul ca fenomen social -, ceea ce a făcut ca din anul 2008-2009 să vin în fiecare an la acest pelerinaj. După ce subiectul s-a copt - în sensul bun, academic - la finalul anului 2014 am publicat volumul *Nevoia de miracol. Fenomenul pelerinajelor în România contemporană* la Polirom, care spre marea mea surprindere a luat o mulțime de premii. Și a luat premii exact acolo unde nu mă așteptam, în lumea laică, și o mulțime de oameni de la care nu mă așteptam au venit să discute cu mine, pentru că eram un soi de exponent al pelerinului bun, frecventabil și acceptabil?! Și după ce am terminat această carte și am publicat-o, care se pare că a avut două ediții, am continuat să vin - în sfârșit - la pelerinaje ca pelerin, ceea ce voi face dacă Bunul Dumnezeu mă ajută până la sfârșitul zilelor mele. Cel puțin la Iași vreau să vin în fiecare an.

Mai am un pelerinaj la care țin foarte mult - avem dreptul să fim subiectivi, nu-i așa?, în materie de pelerinaje - e pelerinajul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava. De ce iubesc atât de mult acest pelerinaj? Pentru că este foarte pur și nealterat - dacă vreți -, este un pelerinaj care parcă s-a sustras puțin modernizării și modernității în același timp, datorită și locului în care el se desfășoară, într-o incintă închisă, oamenii sunt foarte calmi, se simt în siguranță, nu-i amenință nimeni și nimic, iar în caz de ploaie - ploaia este marea spaimă a pelerinului - ei se pot adăposti în locuri bine amenajate. Și pentru că tot vorbim de ploaie - pelerinilor le place să vorbească despre încercările lor - voi

vorbi și eu despre acest episod: mă găseam, cred, în anul 2011 sau 2012 la Nicula, pentru că am vrut să văd și marele pelerinaj de la Nicula din Ardeal, pelerinaj cu o stilistică total diferită de cea din vechiul regat - să nu uităm că pelerinajul de la Nicula se găsește într-o falie, într-o zonă de contact geo-politic și confesional; cred că mulți din pelerinii moldoveni, dacă s-ar duce la Nicula, ar fi surprinși de ce se întâmplă acolo, dar nu asta e important -, era 15 august și se pregătea o ploaie îngrozitoare de vară, huruia cerurile, oamenii spuneau: «Asta este», «Măicuța Domnului!», și vă rog să mă credeți, acum vorbesc ca o babă - dar când spun «babă» o spun cât se poate de nobil și de admirativ - a plouat îngrozitor, dar nu a plouat fix în poiana în care se desfășura pelerinajul. Semne și minuni!

- *La București mergeți la pelerinaj?*

- M-am dus la București pentru nevoile cărții, am fost în fiecare an în perioada în care am pregătit *Nevoia de miracol*. Pelerinajul de la București este unul foarte solicitant, din punct de vedere duhovnicesc - dar eu nu am voie să folosesc acest cuvânt -, pelerinajul de la București te solicită mai mult pentru că el se

desfășoară într-o zonă a orașului în care este un trafic foarte intens. Bucureștiul nu are un centru, Bucureștiul are mai multe centre, e una dintre inimile orașului acolo. Sunt tramvaie, sunt mașini, uneori este agresivitatea trecătorilor acolo, e un pelerinaj foarte organizat, dar repet, avem voie să fim subiectivi, mă atrage mai puțin acel pelerinaj decât alte pelerinaje din țară. Așa cum îmi este foarte drag de exemplu pelerinajul de la Curtea de Argeș, la Sfânta Filoftea: o chestie mică, foarte intimistă în care vin oamenii de acolo, dar care și-a păstrat tocmai această intimitate a contactului cu sacral; oamenii sunt odihniți și foarte mulțumiți și în același timp - nu trebuie să uităm lucrul acesta - pelerinajul de la Sfânta Filoftea din decembrie pregătește intrarea în sărbătoarea Nașterii Pruncului Iisus.

- *Când ați venit la Iași, la Sfânta Parascheva, ce ați găsit la rând? Cum v-au primit pelerinii în rândul lor?*

- Păi, îmi permit să vă spun că întâi trebuie să primești tu pelerinii, nu ei pe tine. Există sociabilitate pelerină, e clar că sociabilitatea pelerină în Ortodoxie este complet diferită față de cea din Catholicism. Eu îmi doresc foarte mult, însă nu am făcut

⇨ încă pelerinaje pedestre cum sunt cele de la Compostela sau Chartres lângă Paris – un pelerinaj mai scurt; am fost în schimb la un pelerinaj de la Saintes-Maries-de-la-Mer, care este cunoscut a fi Pelerinajul gitaniilor – gitaniilor din Franța, dar vin toți românii din toată Europa la acest pelerinaj. Acolo se găesc mai multe moaște celebre: Saintes-Maries-de-la-Mer este în extremitatea sudică a Franței, în delta Ronului, acolo unde Ronul se aruncă în Marea Mediterană, iar acolo se găesc moaștele femeilor mironosițe Maria Salomeea și Maria a lui Iacob; s-a mai găsit într-o perioadă, dar a fost ars în timpul Revoluției Franceze, capul Apostolului Iacob cel Tânăr, și, în fine, se găesc fragmente din moaștele Sfintei Sara – atenție, nu este recunoscută ca sfântă de Biserica Catolică – dar vă spun toate acestea deoarece am văzut acolo un alt mod de pelerinaj, oamenii iau relicvele sau moaștele, cum le spunem în Ortodoxie, și se plimbă cu ele pe străzi. Seamănă puțin cu ceea ce se întâmplă la Suceava la Sfântul Ioan cel Nou, și nu întâmplător, deoarece și Suceava la rândul ei se găsește într-o zonă de contact confesional.

– Și la Iași se face Calea Sfinților...

– La Iași e diferit, e totul foarte organizat și foarte solemn, pe când în Suceava ați văzut că are o adevărată dinamică acel pelerinaj, e la un moment dat aproape o alergare și oamenii le place acest lucru pentru că acolo vezi toată frumusețea și violența ritualului. Îți dai seama că un ritual religios e reușit când are foarte multă energie, sacrul este «încapsulat» și stă să bubueie, pur și simplu explodează pe străzi și oamenii simt lucrul acesta. Așa se întâmplă și la Saintes-Maries-de-la-

Mer, în sensul că «barca» ce conține statuile celor două sfinte merge pe străzile localității și în cele din urmă intră în apa Mediteranei – legenda spune că cele două sfinte au venit cu o barcă de la Ierusalim, au traversat Mediterana și barca a eșuat acolo și au întemeiat o comunitate creștină. Asta e minunat să constați, faptul că în ciuda distanței geografice și în ciuda faptului că pelerinajul de la Iași spre exemplu este unul ortodox, pelerinajul de la Saintes-Maries-de-la-Mer fiind un pelerinaj catolic – repet, nu am fost la Lourdes sau la Santiago –, toate pelerinajele au ceva în comun, și acel comun ar fi bucuria pelerinilor, nu zic a turiștilor, sunt foarte mulți turiști, e foarte bine, e dreptul lor să vină, dar au bucuria pelerinilor, au sentimentul că oamenii intră într-un spațiu sacru și consacrat în care nu vor sta foarte mult timp. Cred că ați observat toți că la Iași după ce pelerinii trec pe la raclă, e acest moment foarte puternic de decompresie emoțională și sacrală și eu sunt înduioșat cum jandarmii – eu sunt fan jandarmi, deoarece am și fost jandarm, de altfel, cu serviciul militar petrecut în cadrul Jandarmeriei –, care de cele mai multe ori sunt o forță brutală și e obligatoriu să fie așa, încearcă să fie totuși răbdători și duioși și le spun oamenilor: «Haidedeți, e momentul să plecați, încercați să eliberați acest spațiu». Acestea sunt o parte dintre trăsăturile comune tuturor pelerinajelor: bucurie, faptul că oamenii intră într-un spațiu sacru, despărțirea cu greu de acest sacru și ar mai fi faptul că toate pelerinajele din lume cuprind și o zonă de suveniruri religioase; oamenii atunci când cumpără o cruciuliță, sau o icoană, sau orice lu-

cru de la pelerinaj, nu o fac așa cum spun unii: «E un supermarket religios». Ei, și? Da, e și dimensiunea asta de «supermarket religios», foarte bine; dar atunci când cumpără o icoană a Sfintei Parascheva, sau cine știe ce alt obiect, ei știu că aceea icoană cumpărată de la Iași are o încărcătură sacrală prin contact, și fac o paranteză – îmi amintesc experiențele pe care le-am avut când eram copil la ora de chimie, când doamna profesoară de chimie, ca să ne uimească, făcea tot felul de experimente aproape miraculoase, ieșea un abur așa, și spunea: «Uitați, copii, ce frumoasă este chimia», iar noi spuneam: «Da, doamnă», «Dar să fiți atenți cum manipulați substanțele ca să nu vă ardeți» – cred că această metaforă și asemănare poate fi folosită și în cazul Sfintei Parascheva. Racla Sfintei tot timpul clocotește de sacru, însă noi trebuie să știm să-l culegem, noi trebuie să ne apropiem de el și acele urme, acei vapori de sacru – vă vine să credeți sau nu, asta este – intră chiar și în cele mai mici și intime obiecte pe care oamenii le aduc, și eu simt... Dar nu pot fi explicate, nu pot fi povestite, pot fi simțite. Eu nu fac acum o propagandă pentru pelerinaj sau să spun: «Mergeți la Iași pentru a deveni pelerin», departe de mine acest gând! Dar, încă o dată, sunt convins că celor mai mulți care vin din curiozitate la pelerinaj nu le place: e aglomerație, uneori e stres, uneori mai și miroase... ce să facem, suntem oameni, miroșim, așa ne-a făcut Dumnezeu. Nu trebuie să-i obligi pe oameni, să-i formatezi să devină buni pelerini – unora le place, altora nu; dar cei care prind pasiunea pelerinajelor rămân pelerini pentru toată viața.

⇒ - *E un factor de coeziune pelerinajul, pentru că, așa cum spuneai, sunt oameni cu mai multă școală, cu mai puțină școală, mai bogați, mai săraci, din Iași sau de departe, toți vin la Sfânta Parascheva și e cam singurul loc în care se acceptă stând împreună multe ore.*

- Ține foarte mult mai degrabă de niște resorturi interioare ale fiecăruia dintre noi, care sunt foarte greu de prins în cuvinte și sunt foarte greu de identificat, care-i fac pe oameni să vină acolo, pentru că poți vorbi cu oamenii despre orice: despre ce mănâncă, despre cum se îmbracă, ce probleme au în familie, dacă îi supără ginerele sau nora, dacă copiii iau note bune la școală. Dar, știm cu toții - nu trebuie să studiezi asta - cât de greu este să spui de ce crezi, cât crezi, ce simți în prezența unor sfinți - că e vorba de Sfânta Parascheva sau de altcineva - e foarte greu. Oamenii nu o să-ți răspundă la întrebarea asta. Iar eu, cu puțină antropologie pe care o cunosc - rămân un veșnic ucenic în ale antropologiei, am intrat foarte târziu în acest domeniu, îmi place foarte mult, dar asta e altceva - am învățat foarte rapid că oamenii răspund la asta dar nu m-am dus niciodată să-i întreb: «Bună ziua, credeți în Sfânta Parascheva? Aaa... nu credeți». Și să scriu la carnetel: «Nu crede în Sfânta Parascheva!». Din cauza aceasta sunt foarte amuzat când văd anchete din astea foarte cantitativiste cu privire la pelerinaj. Am încercat într-un singur an să aplic chestionare. Știam că nu va merge, dar și faptul că știam că nu va merge e deja un rezultat, am și descris asta în *Nevoia de miracol*. A încercat să mă ajute un coleg universitar de la Universitatea din Iași, care a și fugit după câteva ore, a zis:

«Nu pot să suport presiunea asta». Erau mai multe tipuri de reacție din partea publicului. Unii spuneau: «Nici aici nu ne lasă sectanții». Aveau impresia că le împart diferite pliante. Alții spuneau: «Pentru cine strângeți bani? Pentru copii, săraci, bolnavi, pentru...?». În fine... Și mai era o a treia reacție, după aceea mi-am dat seama: «Lăsați-ne în pace să ne rugăm, să fim liniștiți». Răspundeau - atenție - femeile, nu bărbații. Dar nu puteau fi aplicate aceste chestionare pentru a da acuratețe științifică - de ce? Toți care ați fost la Iași știți că sunt acele grupuri de pelerini, cred că au aproximativ 20-25 de persoane, și când aplicai întrebările unei persoane toți ceilalți veneau să afle ceea ce ai discutat, se contraziceau sau spuneau: «Spune tu, bărbate, că eu, ca femeie...». Deci nu au avut o prea mare relevanță din acest punct de vedere și am renunțat destul de repede. Dar lecția a fost învățată.

- *Cum explică oamenii de ce sunt acolo, pentru că nu putem întreba «credeți sau nu credeți?».* Dar de ce vin la rând la Sfântă, de ce își asumă să stea atâtea ore, să nu știe cum va fi vremea, să fie obosiți și chiar luați în râs de cei care sunt simpli spectatori?

- Motivațiile sunt extraordinar de mari, de la curiozitate, la turism, la boli foarte grave, când nimic nu mai merge - și spun «Doamne ferește» să ajungi să faci pelerinaje din cauza aceasta -, din cauza diferitelor necazuri pe care le au în familie, în cazul romilor pe care i-am cercetat în ultima perioadă, pentru că intră în acea logică a «bahtului» - acesta este un principiu existențial și un management al existenței pentru a avea noroc, și norocul e sacru pentru romi -, vin pentru plăcerea, dependența pe care o dă pelerinajul, și în fine, răspunsul ideal pe care îl las la urmă, tocmai pentru că e foarte important, vin din credință. Dar, nu îmi cere să definesc ce este aceea, pentru că nu pot. Atunci când am început să studiez pelerinajele - repet, prin 2000 și un pic - imaginea pelerinului era parcă și mai negativă în mass-media. Acum parcă lucrurile s-au mai potolit puțin, și pentru că pelerinajul și-a arătat constanța, și pentru că există o sensibilitate mai mare cu privire la religie, poate, și pentru că oamenii și-au dat seama că pelerinajul face parte din acea fibră a românilor foarte puternică și nu pot săpa la infinit pentru a scoate acest copac foarte puternic numit religiozitate. ⇒

⇨ - *Totuși, de unde vine vrajba aceasta despre care spuneți, de ce sunt pelerinii stigmatizați în media?*

- Pentru că-s diferiți. Ce stigmatizăm în general? Stigmatizăm ceea ce e diferit, ceea ce nu e ca noi, ceea ce nu înțelegem. Și acum, ce stigmatizăm? Nu o să dau exemple foarte multe: pelerinii sunt foarte diferiți și nu mai intră în logica de funcționare a omului modern, omul modern care are un plan, are un program, este avar și atent cu timpul lui - și mai mult decât atât, în modul de a gândi al omului modern, dar acum mă împinge să fac puțină sociologie a modernității și nu vreau, nu cred că acesta este scopul interviului -, omul modern nu mă înțelege ideea de sacru. Scurt și cuprinzător! Dar tot același om modern se duce la pelerinaj - am cunoscut cazuri - în logica dezvoltării personale. Am descris un astfel de dialog - îmi pare rău, trebuie să tragi cu urechea de multe ori - în *Nevoia de miracol*, când două doamne foarte simpatice, extrem de bine îmbrăcate, parcă se pregăteau să escaladeze vârful Moldoveanu din Munții Carpați, spuneau: «Părintele duhovnic - în strictă logică de dezvoltare personală - mi-a dat canon să văd dacă rezist să fac acest pelerinaj». Sunt absolut convins că ambele lucrau în firme renumite, cu poziții de *middle management* sau mai sus, dar o făceau în logica dezvoltării personale. Dacă - iarăși acum intervine teologul ascuns dar care nu are voie să vorbească - Sfânta Parascheva le-a dat un semn și un mic fulger de trezire, cu atât mai bine. Asta încerc să spun și în mediile laice în care sunt invitat să vorbesc - dar nu aș vrea să devin pelerinologul oficial al României,

departe de mine acest gând -, uneori sunt întrebat: «Ce părere aveți despre prezența oamenilor politici?». Biserica nu le poate interzice prezența, așa cum acelor femei, doamnele de care vă spuneam mai înainte, nu le poate spune: «Voi sunteți turiști, nu aveți ce căuta aici», nu poate face lucrul acesta. Și dacă din o sută de oameni politici unu sau doi sunt mișcați, poate li se întâmplă ceva, nu le poți interzice lucrul acesta.

- *Poate deveni turistul pelerin?*

- Și viceversa! Am încercat să deslușesc puțin și aceste mici pelerinaje cu autocarul, cu autobuzul, cu microbuzul chiar, care sunt foarte spontane, sunt foarte puțin regularizate de Biserică, sunt fructul - în general - unor doamne care-s foarte tari, au o fibră managerială care s-a descoperit la bătrânețe, după pensionare, care fac și foarte puțini bani din asta, nu foarte mulți, dar acesta e micul lor hobby, și în programul acelor pelerinaje, țin minte foarte clar, aveam vizite spirituale la mănăstiri, așa cum merge turistul japonez și face Parisul în - nu știu - 8 ore, noi trebuia să facem mai multe mănăstiri, dar și barajul Vidraru, pentru că suntem mândri de ce-am fost odată și nu mai suntem acum, etc., etc. Încă o dată, este extraordinară complexitatea pelerinajului și în cazul acesta precis despre care vă vorbeam este importanța celui care te ghidează, pentru că nu vezi singur anumite lucruri. Noi înregistrăm acum acest interviu în cadrul unui magnific muzeu de care foarte puțini oameni știu. Dacă ai un grup de pelerini care sunt ghidați inteligent și în acel ghidaj intră și acest muzeu, e și mai bine. Dacă ai un grup de pelerini care sunt ghidați mai puțin inteligent și sunt duși la di-

verse pseudo-obiective spiritualo-culturale, parcă e mai puțin bun.

- *Ați amintit despre cartea dumneavoastră, *Nevoia de miracol. E nevoie de miracol? Avem nevoie de miracol?**

- E, acum nu-mi cereți și dumneavoastră să spun totul până la capăt... vedeți, eu am făcut nenumărate meserii în viața mea, sper să mă opresc la asta pe care o practic acum; în perioada studiilor din Occident nu prea am avut burse și am lucrat printre altele și ca librar, într-o mare librărie din Geneva, și stăteam ore întregi și mă uitam ce-i convinge pe unii oameni să aleagă sau nu o carte. E coperta și titlul cărții. Și printr-o străfulgerare de grație, căutând un titlu - nu-i nimic mai greu decât să-ți botezi un «copil», să botezi o carte - titlul acesta a venit într-o perioadă de grație, a venit ca prin minune, și mi-am dat seama că exprimă foarte bine și realitatea de pe teren - ceea ce am văzut acolo, e o nevoie de miracol a oamenilor în viața lor - dar e și un titlu care ar atrage și pe cei care sunt în afara Bisericii și care au niște valori creștine foarte clar definite. Iată explicația acestui titlu și există o nevoie de miracol într-o lume care nu-ți mai oferă decât niște miracole foarte facile și care se întâlnesc prea des în fiecare zi. Eu personal sunt obosit: în dialogurile oamenilor totul este extraordinar, este magnific, nu mai avem adjective în limba română, «ce expunere extraordinară», «ce minunat om sunteți», «ce suflet minunat aveți». Când aud chestia asta: «Ce suflet minunat aveți», mă gândesc: «Dar chiar așa? Trăim în regimul acesta al minunilor continue, al mirării continue?». La un moment dat devine puțin obositor, iar adevăratele miracole, adevărata ne-

voie de miracol – repet, nu ține foarte mult – este aici, la Iași, la Sfânta Parascheva.

– *La Iași este un pelerinaj continuu, căci nu doar de 14 octombrie este coadă de închinători la Sfântă; de multe ori noi, ieșenii, stăm și câte jumătate de oră, și câte o oră, chiar și mai mult de atât când este sărbătoare, ca să ne putem închina la racla Sfintei. Este și acesta un pelerinaj zilnic?*

– Dumneavoastră ridicați acum o întrebare care ține mai degrabă de un fenomen care s-a petrecut, nu neapărat la Iași, dar s-a petrecut recent în România: pelerinajele erau foarte bine localizate ca dată, spre exemplu bunica mea, bunicii mei nu pelerinau continuu. Însă acum te poți duce la Prislop la mormântul Părintelui Arsenie Boca ori când, acolo este pelerinaj continuu, nu mai există o dată, nu mai este nimic asigurat unei date fixe. Lucrul acesta se întâmplă și la Iași, cred, dar din motive puțin diferite: orașul este mare, există această tradiție studențească, eu sunt uimit de câți studenți văd de fiecare dată la Sfânta Parascheva, dar este clar că asistăm în zilele noastre la perpetuarea pelerinajului, uneori cu un climax pe care îl știm cu toții, în octombrie, nu-i așa?, dar și faptul că

datele nu mai sunt atât de bine delimitate temporal. Asta cred că e un lucru cert, să vedem cum va evolua mai departe această stare de fapt.

– *De multe ori ieșenilor li se reproșează dacă se așază la rând în jurul datei de 14 octombrie. Îi spunem Sfintei Parascheva «La mulți ani» de ziua ei chiar dacă suntem din Iași?*

– Asta e o scuză pe care am auzit-o de foarte multe ori: ieșenii spun «Noi avem pe Sfânta Parascheva tot timpul»; e o scuză facilă. În același timp, dați-mi voie să vă contrazic, ca «senzor» al pelerinajului, am întâlnit și foarte mulți ieșeni care odată ce le-ai câștigat încrederea, și încrederea în dialogurile în rând nu vine imediat cum te-ai așezat, ci după câteva ore de așteptare – ah, o să fiu acum ca toți pelerinii, trebuie să mă laud puțin, cel mai lung rând de așteptare pe care l-am făcut a avut undeva în jur de 20 de ore, eram pur și simplu anesteziat, dar a fost cel mai reușit pelerinaj din viața mea; să trecem peste asta –, am cunoscut și ieșeni care spun: «Nu am fi înțeles nimic din ceea ce se întâmplă aici și din Sfânta Parascheva dacă nu stăteam la rând». Deci sunt opinii foarte divergente, dar nu am auzit niciodată, vă rog să mă credeți, în toți acești ani de pelerinaj, pele-

rini din alte localități care să spună: «Ce mai cauți și tu aici?». Pentru că rândul nu e o competiție și, din contra, adevărații pelerini, pelerinii cu experiență – eram să zic, Doamne ferește!, pelerinii buni; nu există pelerini buni și pelerini răi, toți sunt pelerini, pur și simplu – dar pelerinii cu experiență, atunci când rândul este foarte mic, sau spre sfârșit, stau de mai multe ori la rând tocmai pentru că au simțit că nu sunt suficient de mult munciți de rând, nu și-au făcut suficient datoria de pelerin. Când vii la Iași și te aștepți să guști din bucuria rândului, și ești pregătit pentru acea așteptare, când aștepți 20 de minute parcă e ceva întrerupt în existența ta și în periplul tău pelerin și te mai așezi o dată la rând. Atâta tot.

– *Cu ce ar trebui să rămânem în suflet după ce trecem pe la raclă, noi, pelerinii?*

– Dar cine poate ști? Eu personal – acum e o mărturie de pelerin, nimic mai mult – cu multă speranță, mă bucur că am mai trecut un an de zile, cu speranța revenirii, cu ideea mijlocirii – e clar că Sfânta Parascheva e o mijlocitoare – și cu o uriașă bucurie.

Interviu realizat în data de 9 octombrie 2019 pentru portalul www.doxologia.ro al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Viața Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași

În fiecare an, la 14 octombrie, Biserica Ortodoxă de pretutindeni prăznuiește pe Cuvioasa Maică Parascheva. În chip deosebit, ea este cinstită în Moldova, întrucât de mai bine de 350 de ani moaștele ei se găsesc la Iași, fiind izvor de binecuvântare și însănătoșire duhovnicească și trupească pentru toți cei care o cheamă în rugăciune să fie mijlocitoare către Preamilostivul Dumnezeu. Dacă Sfânta Muceniță Parascheva, prăznuită la 26 iulie în Calendarul Ortodox, este cunoscută în popor cu numele „Sfânta Vineri”, Cuvioasa Maică Parascheva a fost numită, mai cu seamă în Moldova, „Vinerea Mare”. Ca un simbol al unității Ortodoxiei de pretutindeni, viața de după moarte a Sfintei Parascheva arată că sfințenia ridică din neamul său pe omul ce s-a asemănat cu Dumnezeu, făcându-l lumină de iubire și apropiere între toți cei care mărturisesc și viază întru aceeași credință. Mărturie despre cinstirea adusă de strămoșii noștri Sfintei Parascheva sunt bisericile ctitorite cu hramul „Cuvioasa Parascheva” nu numai în Moldova, dar și în Transilvania și în Țara Românească.

Sfânta Cuvioasă Parascheva a trăit pe pământ în prima jumătate a veacului al XI-lea. Prima învățătură în limba română despre viața sfintei o găsim în „Cartea românească de învățătură” a mitropolitului Varlaam al Moldovei, Iași, 1643.

S-a născut în Epivata (azi Boia-dos), pe țărmul Mării Marmara, în apropiere de Constantinopol (mai târziu, Istanbul), pe atunci capitala Imperiului bizantin. Părinții ei, oameni de neam bun și credincioși,

râvnitori spre cele sfinte, au crescut-o în frica de Dumnezeu, îndemnând-o spre deprinderea faptelor bune, dar mai ales a postului, rugăciunii și milosteniei. Un frate al ei, după ce a învățat carte, s-a călugărit sub numele de Eftimie; a fost ales episcop în localitatea Madite pentru dragostea față de cele sfinte și pentru cultura sa deosebită.

Sfânta Parascheva și-a petrecut anii copilăriei în casa părinților, sub ocrotirea acestora. Se spune că pe când avea zece ani, „fiind într-o biserică a Precistei” a auzit citindu-se, la Sfânta Liturghie, cuvântul Evangheliei: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Chemarea Mântuitorului a sădit în inima ei dorul de desăvârșire, încât și-a împărțit toate hainele săracilor. Același lucru l-a făcut și în alte împrejurări, fără să țină seama de muștrările părinților.

Moștenind o mare avere de la părinți, împreună cu fratele ei, tânăra Parascheva a dăruit săracilor partea ce i se cuvenea de moștenire și, „părăsind frumusețea acestei lumi”, s-a retras „în adâncul pustiei”. S-a oprit mai întâi la Constantinopol, unde a ascultat cuvinte de învățătură de la călugări și călugărițe cu aleasă viață duhovnicească. Urmând sfaturile acestora, a părăsit capitala, îndreptându-se spre ținutul Pontului. Vreme de cinci ani a rămas la Mănăstirea Maicii Domnului din Heracleea. De aici a plecat spre Țara Sfântă, în dorința de a-și petrece restul vieții în locurile binecuvântate de viața pământească a Mântuitorului Iisus Hristos și a Sfin-

ților Apostoli. După ce a văzut Ierusalimul, s-a așezat într-o mănăstire de călugărițe în pustiu lordanului, unde s-a nevoit cu postul și s-a înălțat duhovnicește în rugăciune, întocmai ca Sfântul Ioan Botezătorul, ca Sfânta Maria Egipteanca și ca atâția alți ostenitori ai pustiei roditoare de desăvârșire. Mitropolitul Varlaam al Moldovei, în Cazania sa, spune că acum Sfânta nu mai avea grijă „nici de veșminte și de așternuturi, nici de mâncări și de mese, nici de casă sau slujnice, ci numai de curăția sufletului și de răspuns județului (judecății n.n.) ce va să fie”. Ea „pururea suspina și nepărăsit tânjea cum își va înfrumuseța sufletul, cum se va logodi pe sine Mirelui ceresc, lui Iisus Hristos, cum se va îndulci la vederea Mirelui său, de slava și de lumina și de bucuria cea fericită. De aceasta... ochii de la crimi îi erau întunecați pururea”.

Într-o noapte însă, pe când avea ca la 25 de ani, un înger i-a spus, în vis, să se reîntoarcă în locurile părintești: „Să Iași pustia și la moșia ta să te întorci, că acolo ți se cade să Iași trupul pământului și să treci din această lume către Dumnezeu, pe Care L-ai iubit”. După ce a avut această vedenie, sfânta „fără de voie lăsa pustia și se întoarse în lume și la Țarigrad veni”. Și mereu în Biserica Precistei ce este în Vla-herne și către icoana Sfinției Sale căzu și cu lacrimi se ruga așa și zicea: „N-am altă nădejde, n-am alt acoperământ. Tu-mi fii îndreptătoare, tu-mi fii folositoare... Că până am umblat în pustie pe tine te-am avut ajutor, iar acum, dacă m-am întors în lume, îndreptează-mă până

⇒ la sfârșitul vieții mele, că altă nădejde nu am”.

Din Constantinopol s-a îndreptat spre Epivata, localitatea în care văzuse lumina zilei, fără să spună cuiva cine este și de unde vine. “Acolo, – continuă mitropolitul Varlaam, „trudă cătră trudă și durere cătră durere adăugă, cu post și nedormire pe sine se înfrumuseța..., cu lacrimi pământul uda și se ruga: Doamne iisuse Hristoase, caută din lăcașul Tău cel sfânt; am lăsat toate și după Tine am călătorit în toată viața mea. Și acum, îndură-Te Doamne, spune îngerului blând să ia cu pace sufletul meu”. Împăcată cu sine, cu oamenii și cu Dumnezeu, și-a dat, astfel, sufletul întru odihna Mirelui ceresc.

A fost îngropată ca o străină, fără ca nimeni să știe cine era. Dar Dumnezeu, voind să o proslăvească, a descoperit în chip minunat cine era acea străină. Se spune că un marinar a murit pe o corabie și trupul i-a fost aruncat în mare. Valurile l-au adus la țărm, iar un sihastru care trăia acolo a rugat pe niște creștini să-l îngroape după rânduiala creștinească. Săpând deci o groapă, „aflară trupul Prea Cuvioasei Parascheva neputrezit și plin de mireasmă”. Cu toate acestea, au pus alături de ea și trupul corăbierului, cel rău mirositor.

Dar, în noaptea următoare, unuia din creștinii care săpaseră groapa, cu numele Gheorghe, i s-a arătat în vis o împărăteasă, șezând pe un scaun luminat și înconjurată de mulțime de îngeri. Unul dintre îngeri l-a luat de mână, l-a ridicat și i-a zis: „Gheorghe, pentru ce n-ai socotit trupul Sfintei Parascheva? Nu știți că Dumnezeu a iubit frumusețea ei și a vrut să o proslăvească pe pă-

Sosirea moaștelor Sfintei Cuvioase Parascheva, mozaic, Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași

mânt?”. Iar împărăteasa pe care o văzuse în vis, și care nu era alta decât Cuvioasa Parascheva, i-a poruncit să ia degrabă trupul ei și să-l așeze undeva, într-un loc de cinste. Aceeași vedenie a avut-o și o femeie credincioasă, cu numele Eftimia, într-aceleși chip și în aceeași noapte, și a doua zi amândoi au spus tuturor minunata întâmplare.

Credincioșii de acolo, auzind de visul celor doi, au înțeles că este un semn dumnezeiesc, drept pentru care au luat trupul Cuvioasei din

mormânt și l-au adus cu mare bucurie, „cu lumini și cu tămâie”, așezându-l în Biserica „Sfinții Apostoli” din Epivata. Îndată au avut loc vindecări minunate în urma rugăciunilor care se făceau lângă cinstitele sale moaște. Se spune că dreptcredincioșii creștini din Epivata au zidit o biserică chiar pe locul în care au trăit părinții ei și unde ea însăși văzuse lumina zilei.

Vestea despre minunile care se săvârșeau în apropierea cinstitelor moaște s-a răspândit curând în Tra-

⇒

Scene din viața Sfintei Parascheva (*Cazania* lui Varlaam, 1643)

cia și în Peninsula Balcanică. Este foarte probabil că Patriarhia ecumenică va fi procedat de timpuriu la canonizarea ei, adică la trecerea ei în rândul sfinților.

După trecerea ei la viața veșnică și după minunata descoperire a cinstitelor ei moaște s-au alcătuit unele scrieri despre scurta ei viață pământească și istoria strămutării moaștelor. Potrivit tradiției, cea mai veche lucrare aghiografică dedicată Sfintei Cuvioase Parascheva a fost

scrisă de diaconul Vasilisc, la cerea patriarhului ecumenic Nicolae al IV-lea Muzelon (1145-1151), pe la mijlocul veacului al XII-lea. Alta alcătuit marele patriarh Eftimie al Târnovei, în a doua jumătate a veacului al XIV-lea, care a folosit, ca și alți aghiografi de mai târziu, scrierea diaconului Vasilisc. Mitropolitul Matei al Mirelor, care a trăit în Mănăstirea Dealu, de lângă Târgoviște, a alcătuit, în grecește, o nouă „viață”, precum și slujba Cuvioasei Paras-

cheva, pe la anul 1605. Câțiva ani mai târziu, viața ei a fost inclusă de mitropolitul Varlaam al Moldovei, în *Cazania* lui, tipărită la Iași în 1643, fără îndoială folosind manuscrise grecești și slavonești, prelucrate după scrierea patriarhului Eftimie. Nevoințele ei au fost înfățișate pe scurt și de marele mitropolit Dosoftei al Moldovei în lucrarea sa *Viața și petrecerea sfinților* (4 vol. Iași, 1682-1686), precum și în alte *Vieți de sfinți* și în edițiile *Mineielor* tipărite la noi în țară. Dintre străinii care i-au mai cercetat viața consemnăm pe cunoscutul aghiograf grec Nicodim Aghioritul (1749-1809). Spre sfârșitul secolului al XIX-lea învățatul episcop Melchisedec Ștefănescu al Romanului (1823-1892), a tipărit o lucrare specială, intitulată *Viața și minunile Cuvioasei noastre Parascheva cea nouă și istoricul sfințelor ei moaște* (București, 1889). Câțiva teologi români din secolul trecut de asemenea s-au ocupat cu viața și sfințele ei nevoițe: Pr. Gh. Păvăloiu (1935), Arhim. Varahil Jitaru (1942), D. Stănescu (1938), Pr. M. Țesan (1955), Pr. Scarlat Porcescu, Pr. Prof. Mircea Păcurariu ș.a.

După ce au stat în Biserica „Sfinții Apostoli” din Epivata vreme de vreo două sute de ani, săvârșindu-se multe semne și minuni în jurul lor, datorită evenimentelor politice care au adus multă durere în țările balcanice, cinstitele moaște ale Sfintei Parascheva au fost strămutate în mai multe locuri, fiind tuturor alinare în suferință, liman lin și neînvingător al celor care o cinstesc și o cheamă în rugăciune să mijlocească la Atotmilostivul Dumnezeu.

În anii 1185-1186, bulgarii și valahii din sudul Dunării, care de

⇨ aproape două secole se găseau sub dominația Imperiului bizantin, s-au răscolat împotriva asupritorilor, sub conducerea fraților Petru și Asan, români de neam, întemeind un stat nou, cunoscut sub numele de „Imperiul vlaho-bulgar”, având capitala la Târnovo. Peste câțiva ani, în 1204, cavalerii apuseni porniți în Cruciada a patra au ocupat Constantinopolul, întemeind, aici, „Imperiul latin de Constantinopol”, care a dăinuit până în anul 1261, fiind condus de împărați veniți din Apusul Europei. În aceste împrejurări, bizantinii au creat două mici imperii, unul în Asia Mică, cu capitala la Niceea, nu de parte de Constantinopol, altul în Tesalia, cu capitala la Tesalonic. Datorită relațiilor prietenești dintre împăratul Ioan Asan II din Târnovo (1218-1241) și împăratul de atunci din Constantinopol, în anul 1235 sau curând după aceea, moaștele Cuvioasei Parascheva au fost strămutate de la Epivata la Târnovo, capitala imperiului româno-bulgar, oraș care devenise între timp reședință patriarhală. Mutarea lor s-a făcut într-o impresionantă procesiune condusă de mitropolitul Marcu din Preslav, însoțit de numeroși clerici, fiind întâmpinate pretutindeni cu flori, lumânări și slujbe de către drept-credincioșii români și bulgari din sudul Dunării. La Târnovo au ieșit întru întâmpinarea lor împăratul Ioan Asan II, mama sa, Elena, și soția sa, Ana, precum și patriarhul de aici. Au fost așezate în Biserica Maicii Domnului. Se spune că împăratul ar fi zidit, în apropierea reședinței sale, o biserică având hramul Sfânta Parascheva.

La Târnovo moaștele Cuvioasei Parascheva au rămas timp de 160 de ani. Probabil acum s-a alcătuit

slujba ei, care a intrat în Mineiul pe luna octombrie. Iar în a doua jumătate a veacului al XIV-lea, patriarhul Effimie al Târnovei, „se pare un valah”, i-a scris viața, cu mai multe amănunte decât o făcuse diaconul Vasilisc.

Dar tot pe atunci turcii au pătruns în Europa. Rând pe rând au cucerit părți însemnate din Peninsula Balcanică. În 1393 au cucerit partea răsăriteană a imperiului vlaho-bulgar, împreună cu capitala Târnovo, iar peste trei ani și partea apuseană, încât acest stat și-a încetat existența.

În astfel de împrejurări dramatice pentru creștini, moștele Cuvioasei Parascheva au fost mutate la Belgrad. Acolo au stat până în anul 1521, când turcii au cucerit și acest oraș, iar Serbia a fost transformată în pașalâc. Acum moaștele au fost solicitate de patriarhul ecumenic Ieremia I, sultanului, care a acceptat să i le dea în schimbul unor daruri. Patriarhul a hotărât ca ele să fie aduse în Constantinopol, fosta capitală a Imperiului bizantin (cucerit de turci în 1453, care i-au dat numele Istanbul). În drum spre marele oraș întemeiat de sfântul împărat Constantin cel Mare, cinstitele moaște ale Cuvioasei Parascheva au fost expuse din loc în loc pentru a fi văzute și sărutate de credincioșii ortodocși din Peninsula Balcanică aflați sub stăpânire turcească. Pentru început, au fost așezate în Biserica „Sfânta Maria Pammakaristos”, pe atunci Catedrală patriarhală. După transformarea acesteia în geamie, au fost mutate în alte biserici: Vlahserai (1586), Sfântul Dumitru (1597) și Sfântul Gheorghe din cartierul Fanar (1601).

După 120 de ani ele au cunoscut

ultima strămutare, de data aceasta spre pământul românesc. În anul 1641, după ce binecredinciosul domn Vasile Lupu al Moldovei a plătit toate datoriile Patriarhiei din Constantinopol, cărmuitorii ei de atunci, patriarhul Partenie I, zis cel Bătrân (1639-1644), împreună cu membrii Sinodului său, au hotărât să-i ofere, drept recunoștință, moaștele Cuvioasei Parascheva „pentru sfințirea și binecuvântarea aceluia loc al Bogdaniei (Țara Moldovei, n.n.)”, după cum se spune în „scrisoarea sinodicească”. Racla cu cinstitele moaște a fost transportată cu o corabie pe Marea Neagră, fiind însoțită de trei mitropoliți greci (Ioanichie al Heracleei, Partenie al Adrianopolului și Teofan al Paleopatrei). Ajungând la Galați, apoi la Iași, au fost întâmpinate de Vasile Vodă Lupu, de mitropolitul Varlaam și de episcopii de Roman și Huși, de cler și credincioși. În ziua de 13 iunie 1641, cinstitele moaște au fost așezate în minunata biserică a Mănăstirii Sfinții Trei Ierarhi, ctitoria domnitorului. Cinstitele moaște au rămas aici până în anul 1884, când au început lucrările de restaurare a sfântului lăcaș, din acest motiv fiind mutate în paraclisul mănăstirii. Dar în seara zilei de 26 decembrie 1888, după slujba Vecerniei, din neatenție, a rămas aprinsă o lumânare din sfeșnicul de lângă racla din lemn în care erau așezate cinstitele moaște; peste noapte sfeșnicul a ars, iar focul s-a extins la catafalcul pe care era așezată racla, arzând mocnit toată noaptea și „prefăcându-l într-o grămadă de cărbuni”. A doua zi dimineața, autoritățile de stat și bisericești, preoții și credincioșii au constatat că cinstitele moaște au rămas neatinsse; încă o

Baldachinul Sfintei Cuvioase Parascheva
din interiorul Catedralei Mitropolitane Iași

minune săvârșită prin puterea lui Dumnezeu. Fericitul întru pomenire, Mitropolitul Iosif Naniescu, a cercetat paraclisul, preaslăvind minunea dumnezeiască. Prefectul județului Iași, Leon Negruzzi, și procurorul general al orașului au consemnat în procese verbale cele întâmplate. Ridicate din mormanul de jar, moaștele Cuvioasei au fost adăpostite provizoriu în altarul paraclisului de la Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi și, în curând, strămutate în noua Catedrală mitropolitană din Iași, care fusese sfințită cu puțin timp mai înainte, la 23 aprilie 1887. Aici se găsesc și astăzi, fiind cinstite de obștea

drept-credincioșilor moldoveni, care îi cer Sfintei Parascheva să mijlocească pentru ei înaintea tronului ceresc, venerând-o cu multă evlavie, ca pe o adevărată ocrotitoare a Moldovei.

În ședința din 28 februarie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea unor sfinți din neamul nostru, precum și generalizarea cultului unor sfinți ale căror moaște se găsesc în țară la noi. Hotărârea respectivă a fost transpusă în fapte în cadrul unor mari festivități bisericești din cursul lunii octombrie 1955. În cazul Cuvioasei Parascheva, generalizarea

cultului ei s-a făcut în Catedrala mitropolitană din Iași, la 14 octombrie 1955, în prezența a numeroși ierarhi români, precum și a unor reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe Rusă și Bulgară.

Drept-credincioșii creștini de pretutindeni o cinstesc prin participarea lor la slujbele din 14 octombrie, în fiecare an, iar cei din Iași și din împrejurimi o cheamă în rugăciune, în orice clipă de cumpănă, cerându-i ocrotire și ajutor. Sfânta Cuvioasă Parascheva este considerată, pe drept cuvânt, ocrotitoarea orașului Iași și a întregii Moldove, pentru că de-a lungul anilor moldovenii au simțit în viața lor lucrarea minunată a harului dumnezeiesc prin mijlocirea Cuvioasei Parascheva cea mult folositoare.

De multe ori, vin oameni de pe tot cuprinsul țării să-și plece genunchii în fața raclei cu cinstitele ei moaște, ca să mulțumească pentru ajutorul și binecuvântarea ce luminează în viața lor.

Viața curată, împletită prin rugăciune și fapte bune, tinerețea care strălucește peste veacuri precum lumina din candelile fecioarelor înțelepte, sunt pentru noi un îndemn la mai multă rugăciune și priveghere, la căutarea bucuriei pe care o aduce în inimi prezența Duhului Sfânt. Simbol al frățietății ortodoxe, Sfânta Parascheva, luminătoarea casnică a Moldovei, ne aduce din acea primă jumătate a veacului al XI-lea în care a viețuit pe pământ, când Biserica era una și nedespărțită, nădejdea biruinței asupra patimilor, dezbinărilor și necazurilor din lume, prin iubirea smerită și atotputernică a Domnului Hristos Care iubește și adună pe toți oamenii.

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 septembrie - 30 octombrie, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Sfântul Dumitru” - Gârbeni, com. Havârna (Protopopiatul Darabani); „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” - Bașeu, com. Hudești (Protopopiatul Darabani); „Nașterea Maicii Domnului” - Concești (Protopopiatul Darabani); „Sfânta Cuvioasă Parascheva” - Banu, com. Dumești (Protopopiatul Iași III); Victoria, com. Stăuceni (Protopopiatul Botoșani); „Sfinții Trei Ierarhi” - Flămânzi (Protopopiatul Hârlău); Capela Seminarului Sfântul Vasile cel Mare din Iași (Protopopiatul Iași I); „Buna Vestire” - Soci, com. Borca (Protopopiatul Ceahlău); „Sfântul Ierarh Nicolae” - Călinești (Protopopiatul Dorohoi); „Sfântul Antonie cel Mare” - Nicolina, Iași (Protopopiatul Iași II); „Sfântul Gheorghe - Lozonschi” - Iași (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Apostol Toma” - Alexandru, Iași (Proto-

popiatul Iași I); „Sfânta Cuvioasă Parascheva” - Brăiești (Protopopiatul Dorohoi); „Sfântul Ierarh Nicolae” - Corlăteni (Protopopiatul Dorohoi); Capela „Sfinții Trei Ierarhi” a Liceului Pedagogic Vasile Lupu din Iași (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Dumitru” - Cotu lui Ivan, com. Golăiești (Protopopiatul Iași I); „Sfântul Sfințit Haralambie” - Cărnicești (Protopopiatul Iași I); „Sfinții Împărați Constantin și Elena” - Stejarii, com. Țigănași (Protopopiatul Iași I).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile: Schitul Răpciunița, pendinte al Mănăstirii Durău (județul Neamț); Mănăstirea Miclăușeni (județul Iași); Mănăstirea Popăuți (județul Botoșani); Mănăstirea Durău (județul Neamț); Mănăstirea Sfânta Cruce (județul Neamț); Mănăstirea Hadâmbu (județul Iași); Mănăstirea Vorona (județul Botoșani).

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” Gârbeni a fost sfințită

În prima zi a anului nou bisericesc, duminică, 1 septembrie 2019, Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” Gârbeni, comuna Havârna, județul Botoșani, a primit veșmântul cel nou al sfințirii, sfințele slujbe fiind săvârșite de către

Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Părintele Ștefan Apătăchioae a fost hirotesit de IPS Teofan într-un iconom stavrofor, iar părintele Paul Andrei Verniceanu, cel care a păstori pentru o vreme comunitatea din

Gârbeni, a primit rangul de iconom. De asemenea, chiriarhul a oferit distincții de vrednicie tuturor celor care au contribuit la ridicarea sfântului lăcaș.

În continuarea zilei, Părintele Mitropolit Teofan a oficiat slujba de sfințire pentru ansamblul parohial de la Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Bașeu, unde părintele Ștefan Apătăchioae este paroh. Cu acest prilej, IPS Teofan a binecuvântat casa parohială, așezământul social, o cameră funerară și o cameră tehnică.

În după-amiaza zilei de duminică, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a vizitat Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din comuna Concești, Protopopiatul Darabani. Cu această ocazie, ierarhul a sfințit un monument ridicat în cinstea eroilor neamului.

IPS Teofan a pus piatra de temelie pentru viitoarea biserică a Centrului medical din Răducăneni

Luni după-amiază, 2 septembrie 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a binecuvântat lucrările de construcție ale Bisericii „Sfântul Pantelimon” din cadrul Unității medico-sociale Răducăneni, săvârșind slujba sfințirii pietrei de temelie. De asemenea, ierarhul i-a vizitat și i-a binecuvântat pe bătrânii locatari, beneficiarii serviciilor medicale.

Capela „Sfântul Iosif de la Partoș” din cadrul ISU Iași a fost binecuvântată

Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturza” din Iași a primit marți dimineață, 3 septembrie 2019, vizita Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Cu această ocazie, ierarhul a oficiat slujba de binecuvântare a Capelei „Sfântul Iosif de la Partoș”, a oferit distincții și a vizitat unitatea militară.

Pentru sprijinul acordat Bisericii și pentru merite deosebite, părintele Claudiu Mihai Patrașcu a fost hirotosit în rangul de iconom, iar generalul de brigadă Dan Paul Iamandi, Inspectorul general IGSU, a primit din partea IPS Teofan distincția mitropolitană „Crucea Sfântul Ierarh Dosoftei”. De asemenea, locotenent-colonelul Ciprian Ionuț Grădi-

nar, Inspector Șef în cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență Iași, a primit distincția „Bine-

credinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Biserica Parohiei Glodenii Gândului a fost resfințită

Începutul anului bisericesc a adus enoriașilor din localitatea Glodenii Gândului o mare bucurie. Biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” a îmbrăcat haina cea nouă a resfințirii. Lucrările de pictură și de renovare a sfântului locaș au durat aproape 10 ani, iar la data de 1 septembrie 2019, biserica a fost sfințită de PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.

Pentru merite deosebite, preotul paroh Lucian Vamanu a primit distincția „Crucea Sfântul Ierarh Dosoftei”, fiind

acordate distincții de vrednicie și ctitorilor și celor care au ajutat la realizarea lucrărilor.

Hram la Mănăstirea Pângărați

Sfinții Cuvioși Simeon și Amfilohie au fost cinșiți în mod deosebit sâmbătă, 7 septembrie, la Mănăstirea Pângărați din județul Neamț.

Mulți credincioși din zona Neamțului, dar și pelerini sosiți din alte județe ale Moldovei, au participat la acest moment de sărbătoare încununat de Sfânta Liturghie.

Scurt istoric

Biserica veche a Mănăstirii Pângărați, cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie”, a fost ridicată în anul 1560 de către domnitorul Alexandru Lăpușneanu. Denumirea de „Pângărați” provine, după istoricul Nicolae Iorga, de la un posibil călugăr Pangratie care „a fost un pustnic de demult, dând numele pârâului din apropiere”. Cuviosul Pangratie se presupune că a fost unul dintre ucenicii Sfântului Cuvios Nicodim de la Tismana, care în secolul al XV-lea s-au răspândit în Muntenia și în Moldova, întemeind aici marile mănăstiri Neamț și Bistrița.

Inedit este faptul că, la

oficiată de către Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord, alături de slujitori ai parohiilor și mănăstirilor din zonă.

Sfânta Liturghie a fost urmată de săvârșirea unui Trisaghion la mormântul părintelui Teofil Lefter, fostul stareț al Mănăstirii Pângărați. Părintele Teofil a trecut la cele veșnice în anul 2012, de praznicul Întâmpinării Domnului, după 25 de ani de viețuire în monahism, fiind înmormântat lângă noua biserică a mănăstirii.

Pângărați, există două biserici suprapuse, caz destul de rar, pe care îl mai regăsim la Biserica suceveană „Sfântul Ioan Botezătorul”. Inițial, biserica de la demisol a fost, de fapt, o peșteră, în care se spune că s-ar fi nevoit ucenicii Sfântului Cuvios Simeon. Ea a fost transformată, mai târziu, în ascunzătoare pentru odoarele de preț ale bisericii, de către voievodul Alexandru Lăpușneanu, iar mai apoi, în jurul anului 1806 - în paraclis, de către Arhimandritul Macarie. Cele două biserici comunică în interior printr-o scară spirală, aflată în colțul de nord-vest al pronaosului.

IPS Mitropolit Teofan a vizitat Parohia Victoria – Botoșani

Sâmbătă seara, 7 septembrie 2019, credincioșii Parohiei Victoria din județul Botoșani l-au primit cu bucurie duhovnicească pe Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Cu această ocazie, chiriarhul a sfințit o troiță și o fântână, ambele aflate la intersecția cu localitatea Tocileni - locul de naște-

re al Patriarhului Teoctist. În continuare, IPS Teofan dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi, a oficiat Slujba Parastasului pentru Preafericitul Părinte Teoctist, la Biserica „Nașterea Maicii Domnului”, ctitoria vrednicului de pomenire patriarh.

Spre finalul vizitei, ierarhul a oficiat slujba de sfințire pentru noua casă parohială, iar pentru efortul

depus în realizarea acestui ansamblu, părintele Andrei Costin a primit distincția „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”. Totodată, soția părintelui paroh, preoteasa Alexandra Costin, a primit Crucea mitropolitană „Sfântul Ierarh Dosoftei”, iar binefăcătorii comunității au fost răsplățiți de Părintele Mitropolit Teofan cu distincții de vrednicie.

Hramul Mănăstirii Vorona

De sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, 8 septembrie 2019, pelerini din județul Botoșani, și nu numai, s-au adunat în duh de rugăciune la hramul Mănăstirii Vorona. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dimpreună cu un impresionant sobor de preoți și diaconi.

Conform tradiției, pelerinii prezenți la hramul Voronei s-au închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care a fost scoasă spre închinare în curtea așezării monahale. De asemenea, spre finalul sfintelor slujbe a fost lansat albumul monografic „Vorona - împărătească lavră”, moment în care Grigore Ilisei, autorul volumului, a prezentat, pe scurt, câteva fragmente din albumul apărut la Editura mitropolitană Doxologia. Hramul Mănăstirii Vorona s-a încheiat cu o agapă, oferită credincioșilor prin grija Maicii stavrofore Teofana Scânteii, stareța Mănăstirii Vorona.

Scurt istoric

Denumirea mănăstirii vine de la pârâul Vorona, consemnat într-o carte domnească din 16 noiembrie 1433. La începutul secolului al XVII-lea, câțiva călugări au ridicat o bisericuță din lemn cu hramul Nașterea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu. Peste un secol, familii de boieri moldoveni ca Liteanu, Jora, Panaite, Balș, Vârnav, Catargi, Basota, Miclescu, Beldiman, Cananau, Mavrocordat, Donici, Șuțu, Crupenschi, Holban, precum și Arhimandritul Rafail, au contribuit la înflorirea Voronei, care a dobândit faimă în istoria monahismului și ortodoxiei. Au fost construite două mari biserici din zid și una mai mică în cimitir, precum și Schitul din apropiere, numit Sihăstria Voronei, devenit după 1990 o mare mănăstire de sine stătătoare. Prin îndemnul și stăruința Mitropolitului Pimen, cu ajutorul prefecților de Botoșani D. Vizanti și P. Irimescu și a călugărului Victor Cristescu, stareț fiind Arhimandritul Nifon Ionița, cele două mari biserici și întreaga așezare mănăstirească s-au îmbunătățit și refăcut, zidindu-se chiliile noi și refăcându-se cele vechi. Până în 1968 Vorona a fost mănăstire pentru călugări, iar din 1968 a devenit mănăstire pentru călugărițe, în fruntea obștei fiind rânduită maica Teofana Scânteii, călugăriță la Mănăstirea Râșca.

Casă parohială și casă socială sfințite în comunitățile din Banu și Flămânzi

In perioada 7 - 8 septembrie 2019, cu prilejul vizitelor pastorale efectuate în eparhie, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a oficiat slujba sfințirii pentru două case ce fac parte din parohiile localităților Banu - județul Iași și Flămânzi - județul Botoșani.

Prima vizită a avut loc în Parohia „Sfânta Parascheva” din satul Banu, comuna Dumești, județul Iași, unde părintele Mihail Roșu, protopop de Iași III, dimpreună cu părintele paroh Ioan Ciprian Prelipcean și cu un sobor format din preoții din parohiile vecine, l-au întâmpinat de IPS Părinte Teofan. În Parohia Banu, Pă-

rintele Mitropolit Teofan a săvârșit slujba de sfințire a noii case parohiale. Pentru meritele deosebite lucrate în ogrorul Bisericii, părintele Ioan Prelipcean a primit din partea chiriarhului rangul de iconom stavrofor, iar binefăcătorii parohiei au fost răsplătiți cu distincții de vrednicie.

Cel de-al doilea eveniment a avut loc în după-amiaza zilei de duminică, 8 septembrie 2019, unde s-a săvârșit slujba sfințirii casei sociale

la Parohia „Sfinții Trei Ierarhi” din Flămânzi, județul Botoșani. În această comunitate, Părintele Mitropolit Teofan, dimpreună cu un so-

bor de preoți și diaconi, a oficiat sfințirea casei sociale a parohiei, binecuvântând totodată clopotnița și clopotele bisericii. De asemenea, IPS Teofan a oficiat și slujba Parastasului pentru băiatul preotului paroh. Ca semn de grațitudine față de jertfa și lucrarea depusă, părintele paroh Constantin Patacă a primit „Crucea Moldavă” pentru clerici, iar primarul orașului Flămânzi, Dan Oloeriu, dimpreună cu epitropul Constantin Băltuță, au primit „Crucea Moldavă” pentru mireni. Totodată, binefăcătorii au primit distincții de vrednicie ca semn de grațitudine din partea ierarhului.

Hramul Mănăstirii Hadâmbu

Credincioșii din toată țara au participat duminică, 8 septembrie 2019, la hramul Bisericii „Nașterea Maicii Domnului” a Mănăstirii Ha-

dâmbu din județul Iași. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către PS Părinte Episcop Antonie, alături de un sobor de preoți și diaconi. Praznicul Nașterii Maicii

Domnului a adunat la Mănăstirea Hadâmbu din județul Iași peste 1500 de pelerini din toată țara.

Troiță ridicată în memoria eroilor militari români

În după-amiaza zilei de miercuri, 11 septembrie 2019, la Batalionul 151 Infanterie „Războieni - Lupii Negri” din cartierul ieșean Tătărași, a avut loc o slujbă de binecuvântare a unui monument ridicat în memoria a doi eroi militari români căzuți la datorie în teatrele de operații din Afganistan. Slujba de sfințire a troiței a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, în prezența autorităților civile și militare.

Ceremonia militară și religioasă de la unitatea din Tătărași a început cu intonarea imnului național de stat al României, și a continuat cu slujba de binecuvântare a monumentului

ridicat în amintirea soldaților români căzuți la datorie în misiunile militare din Afganistan - sublocotenentul Iosif Silviu Fogarași și sublocotenentul Mihai Anton Samoilă. De

asemenea, ierarhul a săvârșit și o slujbă de pomenire pentru cei doi militari trecuți la cele veșnice dar și pentru eroii neamului din toate timpurile.

Procesiunea „Drumul Crucii” la Mănăstirea Hadâmbu

La Mănăstirea Hadâmbu din județul Iași s-a desfășurat sâmbătă, 14 septembrie 2019, procesiunea „Drumul Crucii”.

Programul liturgic dedicat acestei sărbători a început vineri, 13 septembrie, de la ora 18:00, cu slujba Vecerniei unită cu litia, urmată de procesiunea cu icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, de Taina Sfântului Maslu, iar la miezul nopții de Utrenie. Slujba din cadrul procesiunii „Drumul Crucii” a început sâmbătă la ora 10:00 și a fost oficiată de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, și de către PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, alături de un sobor de preoți și diaconi. În seara

zilei de sâmbătă, la ora 19:00, icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului a fost introdusă în biserica-monument. A devenit o tradiție ca în noaptea de 13 spre 14 septembrie, pelerinii să parcurgă drumul de la

Poarta «Bucuria Crucii» până la mănăstire, cu lumânări aprinse și înălțând cântări în cinstea Sfintei Cruci, Mântuitorului Hristos și Maicii Domnului.

Hramul Mănăstirii „Sfânta Cruce” din Brusturi – Neamț

O bștea Mănăstirii „Sfânta Cruce” din comuna Brusturi, județul Neamț, a îmbrăcat în data de 14 septembrie 2019 veșminte de sărbătoare, cu prilejul hramului așezământului monahal. Zeci de credincioși s-au rugat lui Dumnezeu, participând la Sfânta Liturghie oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dimpreună cu un sobor de stareți, preoți și diaconi.

La final, după ce credincioșii s-au împărtășit cu Sfintele Taine, ierarhul a săvârșit slujba Parastasului pentru eroii neamului și a sfințit crucea unui mormânt unde se odihnesc trei ostași necunoscuți.

Mănăstirea Brusturi – „Mănăstirea eroilor”

Mănăstirea „Sfânta Cruce” din comuna Brusturi, județul Neamț, mai este denumită și „Mănăstirea Eroilor”, deoarece este ridicată în memoria miilor de ostași căzuți în pădurile din apropiere. Așezământul monahal este situat în inima codrilor, în locul unde, în al Doilea Război Mondial, a avut loc o cumplită ambuscadă în care au murit peste 14.000 de ostași români, ruși și germani într-o singură noapte. Pentru a păstra vie jertfa ostașilor, în curtea Mănăstirii „Sfânta Cruce” s-a mai construit și un monument cu două tunuri de o parte și de cealaltă. Ctitorită de părintele Ilarion Argatu, mănăstirea din pădurea Brusturi a fost inițial un schit aflat în subordinea Mănăstirii Bistrița. În anul 2007 schitul, care avea pe atunci 12 viețuitori, a fost ridicat la rang de mănăstire. În ultimii ani, stareț al așezării a fost părintele Efreem Ciobanu de la Mănăstirea Cetățuia, iar din 26 decembrie 2015, stareț al mănăstirii este părintele protosinghel Siluan Antoci.

Sfințirea Bisericii „Buna Vestire” Soci din localitatea Borca, județul Neamț

În Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci, 15 septembrie 2019, credincioșii Parohiei „Buna Vestire” Soci din localitatea Borca, județul Neamț, au participat cu bucurie duhovnicească la slujba de sfințire a bisericii din sat. Sfintele slujbe au fost săvârșite de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dimpreună cu un sobor de clerici.

După citirea pericopei evanghelice, Părintele Mitropolit Teofan a răspuns - în cadrul omiliei sale - la întrebarea „Ce înseamnă să te lepezi de sine?": „Omul este chemat să se lepede de sine. Ce înseamnă această lepădare de sine? Înseamnă că omul trebuie să părăsească felul său de-a gândi, să părăsească voia proprie, să părăsească gândirea sa proprie care îi arată cum tre-

buie să meargă, mers care este în contradicție cu învățătura Sfintei Scripturi. Omul se lepedă de sine atunci când așază Sfânta Scriptura drept călăuză în drumul său, și nu mintea sa, nu concluziile la care el ajunge, pentru că de obicei acestea îl duc pe om la înșelare, fiind dintr-o minte omenească. Singurul lucru care nu înșală este cuvântul Domnului din Sfintele Scripturi. Se lepedă de sine călugărul, care viețuind în sfânta mănăstire, se supune cuvântului mai-marelui său.

Parohia de la poalele munților Bistriței

Parohia Soci, care cuprinde satul Soci din comuna Borca, este o parohie tânără, înființată în anul 2002. Până în acest an, localitatea nu avea nici biserică, nici cimitir, și era filie a Parohiei Borca. Deși înființată în anul 2002, lucrările la biserica parohială au început mai devreme, astfel la data de 25 februarie 1999, în prezența PS Calinic Botoșăneanul, dimpreună cu un sobor de preoți, s-a sfințit locul pentru viitoarea biserică, iar în octombrie 2000 s-a turnat fundația bisericii. În luna iunie 2002, Parohia Soci a primit personalitate juridică, având un număr de 220 familii. Parohia Soci are o situație demografică bună, fiind o comunitate cu multe familii tinere și cu mulți copii.

⇒ Se leapădă de voința sa ucenicul, care fiind lângă un meșter priceput încearcă să-l asculte pe acesta într-o toată pentru a dobândi meșteșugul. Își taie voia și renunță la sine soldatul în război, când poate are un alt gând decât superiorul său, în a cuceri rețuta dușmanului, însă se supune ordinelor pe care le primește de la mai-marele său. Și în viața de familie, omul este chemat să se lepede de sine”.

Pentru meritele deosebite lucrate în ogorul Bisericii, părintele paroh Sorinel Platon a fost hirotesit

în rangul de iconom stavrofor, primind din partea ierarhului semnele distinctive: bedernița, crucea pectorală și brăul roșu. De asemenea, părintele Teofan Straton, pictorul sfântului Iacăș, părintele Cristian Muraru, directorul Centrului mitropolitan „Resurrectio”, și părintele Nicolae Cojocar, fostul paroh, au primit din partea IPS Teofan distincția „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”. Ca o încununare a efortului depus în slujba parohiei, episcopul Ioan Bâtcă a primit Crucea Moldavă pentru mireni, iar binefăcătorii co-

munității au fost răsplățiți de Părintele Mitropolit Teofan cu distincții de vrednicie.

Sfințirea picturii bisericii Parohiei Frenciugi-Drăgușeni

Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a săvârșit duminică, 15 septembrie 2019, Sfânta Liturghie în Parohia Frenciugi-Drăgușeni, Protopopiatul Iași 3, județul Iași. Cu acest prilej, Preasfinția Sa a sfințit pictura Bisericii „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, în prezența a peste o mie de credincioși. „PS Calinic Botoșăneanul a scos în evidență frumusețea picturii bisericii noastre, ce se aseamănă cu cea de la Mănăstirea Putna. Aceasta deoarece pictorul Gelu Marian, care a lucrat la pictarea locașului

de închinăciune, este ucenicul fraților Moroșanu. Pentru parohia noastră, momentul sfințirii picturii a fost unul de bucurie și de împlinire. Cu acest prilej, s-a desăvârșit toată osteneala depusă până în prezent. A fost o zi deosebită, pentru că fiecare dintre noi a primit binecuvântare de la Dumnezeu pentru jertfa depusă”, s-a exprimat preotul paroh Ionuț Alexandru Figher, care a primit din partea Centrului eparhial Iași distincția de iconom stavrofor. Cu prilejul sfințirii, biserica din Frenciugi a primit al doilea hram: Acoperământul Maicii Domnului. Acesta este darul pe care Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, l-a făcut enoriașilor din Frenciugi pentru evlavia pe care o au față de Maica Domnului.

Biserica din Muncelul de Sus – Mogoșești Siret a fost resfințită

PS Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a resfințit duminică, 22 septembrie 2019, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” - Muncelul de Sus - Mogoșești Siret, Protopopiatul Pașcani, județul Iași. Persoanele care au ajutat în mod deosebit lucrările derulate la sfântul locaș din Muncelul de Sus au primit distincții de vrednicie iar preotului paroh Mihai Croitoru i s-a acordat rangul de iconom stavrofor. Primarul comunei Mogoșești-Siret, Damian Butnariu, a înmănat titlul de proprietate pentru o suprafață de 15 hectare de pământ, redobândit de către Parohia Muncelul de Sus. Satul Muncelul de Sus este situat la poalele codrilor care despart valea Siretului de valea Moldovei. „Aici există o biserică monumentală ridi-

cată de către înaintașii enoriașilor, acum peste o sută de ani, spre slava lui Dumnezeu. Au trecut peste trei decenii de când în locașul de închinăciune s-a realizat o pictură nouă de către pictorul Vasile Cupșa. Pictura a suferit de-a lungul timpului,

astfel că aceasta a fost supusă unui proces de curățare. În același timp, s-a refăcut Sfânta Masă și s-a reabilitat exteriorul bisericii”, a menționat părintele Pavel Postolachi, protopopul de Pașcani.

Paraclisul Parohiei „Sfântul Antonie” din Iași a fost sfințit

In Duminica a XX-a după Rusalii, 6 octombrie 2019, zeci de credincioși din cartierul ieșean Nicolina s-au rugat împreună cu IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și au participat la slujba de binecuvântare a paraclisului „Sfântul Cuvios Antonie cel Mare” și „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din cadrul Parohiei „Sfântul Antonie” - Iași.

După citirea pericopei evanghelice, chiriarhul a rostit un cuvânt de învățătură: „Omul, prin pocăință, prin virtute, prin rugăciune, prin clipe de tăcere, din mort devine viu. O biserică precum aceasta, precum bisericile pe care - îndrăznim cu ajutorul lui Dumnezeu - le așezăm în orașele

și satele noastre, nu sunt altceva decât o atenționare că din neatenție și prin păcat suntem cuprinși de

moartea duhovnicească în timpul vieții noastre, iar Biserica, de asemenea, ca laborator al învierii, ne arată

⇒ că există înviere duhovnicească, că există pocăință, că suntem chemați la rugăciune. Biserica este izvor de apă vie! [...] Sfântul Mare Proroc Ilie, într-una din clipele sale, rostește următorul cuvânt: «Viu este Domnul Savaot. Astăzi mă voi arăta înaintea feței Lui». Trecerea noastră printr-o

biserică sau pe lângă o biserică ne arată, ne sensibilizează, ne îndeamnă să grăim același cuvânt: «Viu este Domnul Savaot, al cărui fiu sau fiică sunt. În fiecare zi mă voi arăta feței lui Dumnezeu».

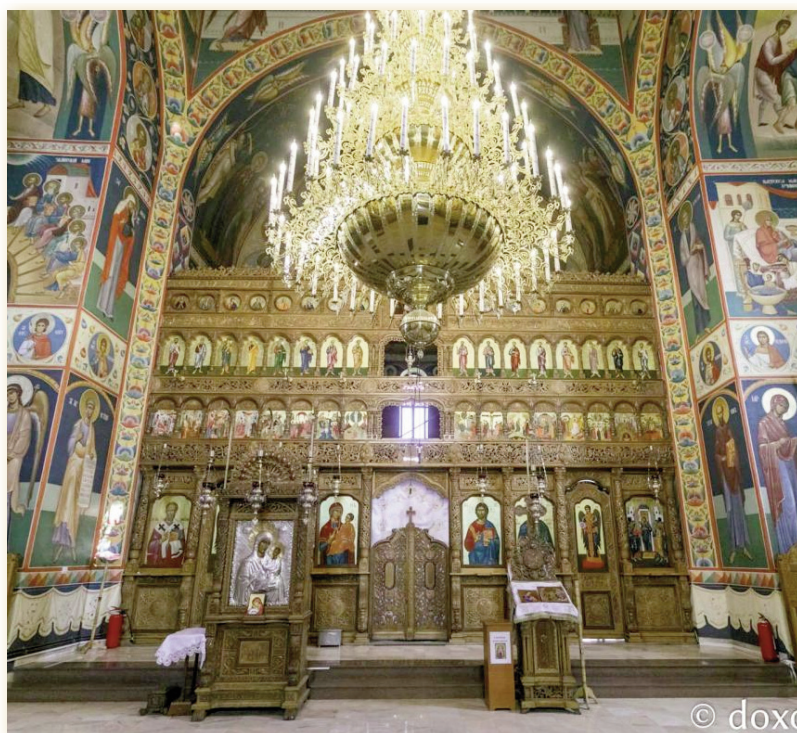
Părintele paroh Ionel Roată a primit din partea Preafericitului

Părinte Patriarh Daniel distincția „Crucea Patriarhală” pentru clerici. De asemenea, părintele Remus Ciprian Roată a fost răsplătit cu distincția mitropolitană „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei” pentru clerici, iar ctitorii au primit din partea IPS Teofan distincții de vrednicie.

Biserica „Sfântul Apostol Toma” din Iași a fost sfințită

În ajunul hramului Sfintei Parascheva, 13 octombrie 2019, ieșenii, dar și pelerinii veniți din diferitele colțuri ale țării au participat la slujba de sfințire a Bisericii „Sfântul Apostol Toma” din Municipiul Iași. Sfintele slujbe oficiate în ajun de sărbătoare au fost săvârșite de cinci arhieri: Înaltpreasfințitul Părinte Nectarie, Mitropolit de Corfu, Paxos și insulele Diapontice, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Preasfințitul Părinte Qais Sadiq, Episcop de Erzurum, Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, și Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului. Alături de ierarhi a mai slujit un impresionant sobor de preoți și diaconi.

La momentul rânduit din Sfânta Liturghie, părintele Marian Timofte, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor, a dat citire hrisovului de sfințire a sfântului locaș, iar părintele Toma Gradinaciuc, protoieru de Iași I și parohul comunității „Sfântul Toma”, a adresat un cuvânt de mulțumire: „Solidaritatea, buna înțelegere și întrajutorarea au înconjurat ca o fortăreață biserica noastră. Acest sfânt locaș a fost construit nu doar cu bucurie, ci și cu nădejdea celui care vede în viitor prin cre-

dință. Slujbele săvârșite în paraclisul confecționat din metalul rece și gri, pe care îl puteau observa toți cei care treceau pe aici, au încălzit inimile celor care au simțit că biserica se zidește mai întâi în inimile lor. Cuvintele «Domnul meu și Dumnezeu meu», rostite de Apostolul Toma, au întărit în credință pe credincioșii acestei parohii”.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a acordat părintelui protopop Toma Gradinaciuc cea mai înaltă distincție a Bisericii noastre -

„Crucea Patriarhală” pentru clerici. De asemenea, părintele profesor Alexandru Cristian Barnea și părintele profesor Constantin Simiraș au primit Distincția mitropolitană „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”. Ca semn de înaltă prețuire, Părintele Mitropolit Teofan i-a acordat primarului municipiului Iași, Mihai Chirica, „Crucea Moldavă”. De asemenea, au primit această distincție prof. Radu Lăpușeanu și Marius Șandru. Totodată, binefăcătorii parohiei au primit distincții de vrednicie.

Racla cu mâna Sfântului Spiridon la Hramul Sfintei Cuvioase Parascheva

Pelerinii Sfintei Cuvioase Parascheva s-au putut închina anul acesta și la racla cu moaștele Sfântului Ierarh Spiridon al Trimitundeii. Racla cu mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Spiridon a ajuns în seara de 12 octombrie în capitala Moldovei. Delegația care a însoțit sfintele moaște, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Nectarie, Mitropolit de Corfu, a fost întâmpinată de către Părintele Mitropolit Teofan la Catedrala Mitropolitană din Iași.

Toată suflarea în duh de rugăciune la „Calea Sfinților”

In seara zilei de sâmbătă, 12 octombrie 2019, a avut loc pelerinajul „Calea sfinților”, unde racla cu moaștele Sfintei a fost purtată pe umeri prin centrul Iașului. Mii de oameni cu lumânări și flori în mână s-au rugat Cu-

vioasei și au intonat cântări închinare Sfintei Parascheva, iar la final sfintele moaște au fost reșezate pe baldachinul special amenajat.

Procesiunea „Calea Sfinților” – devenită o tradiție în cadrul manifestărilor dedicate hramului Sfintei Parascheva – a adunat mii de oameni pe străzile municipiului Iași. Sute de clerici, monahi și monahii, militari și pelerini au adus prinos de recunoștință și s-au rugat Sfintei în pelerinajul desfășurat în centrul cetății. În continuare, s-a ieșit pe poarta principală a Ansamblului Mitropolitan, s-a mers pe strada I. C. Brătianu și s-a oprit la Maternitatea Cuza-Vodă. În dreptul spitalului, s-a făcut o primă oprire și s-au citit rugăciuni pentru persoanele internate. Procesiunea a continuat spre Biserica „Sfântul Sava cel Sfințit”, unde s-a făcut cea de-a doua oprire, după care s-a mers pe strada Costache Negri, până în dreptul Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”,

Sfântul Ierarh Spiridon sau „Sfântul Călător”

Sfântul Spiridon s-a născut și a trăit toată viața sa în insula Cipru, slujind Biserica lui Hristos, în timpul împăraților Constantin cel Mare și a lui Constantie. Acolo a trecut la Domnul pe 12 decembrie 348, la vârsta de 78 ani. În tinerețe a fost păstor de oi și a fost căsătorit, însă a rămas văduv de timpuriu. După ce s-a călugărit, lucrând neobosit pentru a culege mierea virtuții și cercetând legea lui Dumnezeu, a devenit iubitor de oameni și nespus de milostiv. Pentru virtutea sa a fost hirotonit episcop al Trimitundeii, iar după hirotonirea sa, minunile au urmat una după alta. Este cunoscut în întreaga lume ortodoxă și sub numele de „Sfântul Călător” sau „Sfântul care își părăsește racla”, datorită minunii care se petrece în fiecare an la picioarele Sfântului Spiridon, mai exact cu papucii săi din mătase, care se tocesc în mod miraculos.

Moaștele Sfântului Spiridon au peregrinat pe la mai multe biserici până în anul 1589, când au fost duse în Catedrala „Sfântul Spiridon” din Corfu, unde se păstrează întregi până astăzi. Mâna dreaptă a Sfântului Spiridon s-a aflat timp de mai multe secole la Roma, în Biserica Ordinului Oratorienilor, până în anul 1984. În ajunul praznicului Sfântului Spiridon (11 decembrie) din anul 1984, prin eforturile mitropolitului Timotei al insulei Corfu, mâna dreaptă a Sfântului Spiridon a fost înapoiată corfioților. Astăzi, mâna dreaptă este așezată lângă moaștele întregi ale Sfântului Spiridon, în catedrala din Corfu, care îl are ca ocrotitor.

⇒ unde a avut loc cea de-a treia oprire. Pelerinajul a continuat pe Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, oprindu-se la Catedrala Mitropolitană.

În cadrul procesiunii a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dimpreună cu Preasfințitul Părinte Qais, Episcop de Erzurum, Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului și cu Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei.

„Calea Sfinților” a fost „luminață”, ca în fiecare an, de militarii Batalionului 151 Infanterie „Războieni”, care au însoțit sfintele moaște, purtând torțe aprinse în mâini. Totodată, fanfara militară a Garnizoanei Iași a participat alături de soldații și credincioșii prezenți la manifestare.

Bucurie și mărturisire în cetatea Iașilor, de sărbătoarea Sfintei Parascheva

Peste 30.000 de pelerini s-au rugat și au participat la Sfânta Liturghie oficiată în centrul Iașilor, de sărbătoarea Sfintei Parascheva, aducând prinos de mulțumire la slujba săvârșită pe pietonalul Ștefan cel Mare. Sfânta Liturghie a fost oficiată pe un podium special amenajat pe bulevardul Ștefan cel Mare de către Înaltpreasfințitul Părinte Nectarie, Mitropolit de Corfu, Paxos și insulele Diapontice, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Teofan și alți

17 ierarhi ai Bisericii: Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sătmărilor, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, Înaltpreasfințitul Părinte Nathanael, Mitropolit de Amantia, Înaltpreasfințitul Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, Înaltpreasfințitul Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Preasfințitul Părinte Qais, Episcop de Erzurum, Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, Prea-

⇒ sfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Părinte Antonie, Episcop de Bălți, Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, Preasfințitul Părinte Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanu, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corurile „Sanctus” și „Chivotul” ale Catedralei Mitropolitane din Iași.

De sărbătoarea Moldovei, 17 preoți care au suferit în timpul regimului comunist au fost decorați

Sfânta Liturghie din acest an a fost încununată cu oferirea de distincții pentru 17 clerici din Arhiepiscopia Iașilor, care au suferit în perioada epocii comuniste și au întâmpinat obstacole în timpul zidirii unor sfinte lăcașuri. Preoții care au fost distinși de către Mitropolitul Moldovei și Bucovinei au fost: Pr. Lucian Leonte din Botoșani (a construit Biserica din Cișmănești între anii 1982-1988); Pr. Dumitru Ailincăi din Piatra Neamț (a continuat lucrările începute în 1970 la Biserica din Huisurez - Neamț); Pr. Petru Apostol din Pașcani (a construit Biserica din Strunga - Iași între anii 1984-1987 - s-a demolat o biserică la Schitul Vlădiceni, iar Patriarhul Teoctist I-a însărcinat să folosească cărămida pentru o nouă biserică la Strunga); Pr. Ioan Dănilă din Pașcani (a con-

struit Biserica din Cristești - Herești - Iași, în perioada 1978-1982 (când s-a finalizat și pictura bisericii); Pr. Ioan Manoliu din Săveni (deși a primit 10 reclamații, a construit Biserica din Podriga - Botoșani între anii 1982-1989); Pr. Gheorghe Dogariu din Iași (în ciuda multor piedici, amenințări și declarații la Miliție, a construit Biserica Ursoaia - Iași între anii 1985-1987); Pr. Eugen Lăzărescu din Darabani (a fost anchetat în beciurile Miliției, dar tot a construit Biserica din Carasa - Botoșani); Pr. Aurel Lunic din Iași (deși a fost hărțuit continuu, a construit două biserici: Biserica din Fântânele, Iași, în 1984 și Biserica din Spineni, Iași, în 1989); Pr. Aurel Florea din Piatra Neamț (a fost amenințat că vor fi trimise buldozere pe șantier, dar a continuat ridicarea Bisericii din Satul Grivița - Botoșani, între anii 1982-1984); Pr. Artemie Severian Moldovan din Piatra Neamț (a zidit două biserici: Bisericele din Ticoș și Telec - Neamț, în perioada 1973-1976); Pr. Vasile Sârbu din Iași (la inițiativa veteranilor de război, a ridicat biserica din Scobâlțeni - Podu Iloaiei, deși autoritățile au oprit construcția de mai multe ori); Pr. Mihai

Rusu din Iași (a construit Biserica din Corocăiești - Suceava, în 1984); Pr. Ioan Zaharie Curtean din Iași (a cumpărat o casă și a transformat-o în capelă în anul 1979; apoi a zidit o nouă biserică între anii 1981-1984, în ciuda presiunilor mari: amenințări cu pușcăria, astfel încât soția și copilul au fugit la părinți); Pr. Mihai Nica din Hârlău (în 1936 s-a început o biserică, dar venirea comunismului a oprit această lucrare; în trei ani - 1983-1986 -, părintele reușește totuși să o zidească); Pr. Gheorghe Bogus din Iași (în noiembrie 1989 a pus temelie unei biserici în Stornești, jud. Iași); Pr. Paul Lușcă din Iași (a rezidit din temelie biserica din Podul Hagiului, care se dărâmasese la cutremurul din 1977; a mai reparat biserici, tot în acea perioadă, la Isaia, Gura Bohotin, Scoposeni); Pr. Constantin Capșa din Piatra Neamț (în ciuda faptului că a stat trei săptămâni în beciul miliției din Piatra Neamț, a fost bătut, condamnat la un an cu suspendare și a primit o amendă de 3000 lei, a construit Biserica din Arămoaia - Neamț, între 1982 și 1983).

Așezământul „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” al Mănăstirii Hadâmbu a fost sfințit

Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, alături de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, a oficiat în data de 13 octombrie 2019 slujba Sfințirii Așezământului social-caritabil „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” al Mănăstirii Hadâmbu din județul Iași. Alături de Înaltpreasfinția Sa au mai slujit: Înaltpreasfințitul Părinte Nectarie, Mitropolit de Corfu, Paxos și insulele Diapontice, Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, PS Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, PS Părinte Antonie, Episcop de Bălți, Preasfințitul Părinte Qais Sadiq, Episcop de Erzurum, și Preasfințitul Părinte Ga-

laction, Episcopul Alexandriei și Te-leormanului.

Pentru efortul și jertfa depusă, Părintele Mitropolit Teofan a oferit Crucea Patriarhală părintelui stareț Nicodim Gheorghită, din partea Preafericitului Părinte Daniel. Textul diplomei celei mai înalte distincții

oferită de Patriarhia Română a fost citit de arhimandritul Nichifor Horia, exarhul administrativ al mănăstirilor din Eparhia Iașilor. În același timp, au mai fost oferite distincții de vrednicie persoanelor care s-au remarcat în edificarea Așezământului „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv”.

Biserica din Brăești a fost resfințită

În Duminica a XXIII-a după Rusalii, 20 octombrie 2019, sute de credincioși din comuna Brăești, județul Botoșani, dar și din localitățile vecine au participat la târnosirea Bisericii „Sfânta Parascheva”, slujba fiind oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Tot în după-amiaza acestei zile, Părintele Mitropolit a săvârșit o slujbă de binecuvântare pentru noua troiță ridicată de credincioșii Parohiei Corlăteni.

Pentru lucrarea de restaurare și înfrumusețare a sfântului locaș, părintele Gabriel Biță a fost hirotesit în rangul de iconom stavrofor, primind din partea ierarhului semnele distinctive: bedernița, brâul roșu și

crucea pectorală. Totodată, chiriarhul a oferit binefăcătorului Ioan Ciobanu distincția mitropolitană „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”, iar Elena Cristina Nițulescu, Cătălin Enache, Gheorghe Covrig și Daniela Cioplean au fost răsplățiți cu dis-

tinția „Bincredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din comuna Brăești a fost construită în anul 1839, iar în 2017 au început lucrările de renovare. De asemenea, în incinta ansamblului parohial s-a construit un lumânărar și s-au efectuat reparații la casa de prăznuire.

O nouă troiță închinată Sfintei Cruci pentru enoriașii din Corlăteni

În după-amiaza zilei de 20 octombrie 2019, Părintele Mitropolit Teofan a săvârșit slujba de sfințire a troiței ridicate de credincioșii Parohiei „Sfântul Nicolae” din localitatea Corlăteni, Protopopiatul Dorohoi, județul Botoșani.

Pentru meritele deosebite, preotul Constantin Berbeci a primit Distincția „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”, iar ctitorii Gheorghiu Constantin și Cristina au fost răsplățiți de chiriarh cu distincții de vrednicie.

Casa parohială din Moșna a fost sfințită

Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, alături de un sobor de preoți și diaconi, a sfințit sâmbătă, 26 octombrie 2019, casa parohială din Parohia Moșna, Protopopiatul 2 Iași, județul Iași.

Slujba a fost precedată de Sfânta Liturghie, săvârșită în Biserica „Sfinții Voievozi” - Moșna de către Preasfinția Sa. La final, s-au oferit distincții de vrednicie celor care au ajutat la construirea casei parohiale: Georget Popa, primarul comunei Moșna, preteasa Monica Irimia și diaconul Florin Țapu din Episcopia Ortodoxă a Italiei.

Așezământul social din Parohia Lișna a fost sfințit

Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a sfințit duminică, 27 octombrie 2019, Așezământul social-filantropic „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” din Parohia Lișna-Suharău, Protopopiatul Darabani, județul Botoșani.

Episcopul-vicar al Eparhiei Iașilor a sfințit așezământul social-filantropic al parohiei, ridicat prin efortul depus de comunitatea parohială, având sprijinul Primăriei Suharău. Pentru jertfa oferită la ridicarea construcției, ce are o suprafață de o sută de metri pătrați, câțiva ctitori au primit distincții de vrednicie semnate de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Amintim că așezământul Parohiei Lișna-Suharău a fost ridicat în perioada august 2018 - septembrie 2019.

Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

În ședința de lucru a Sfântului Sinod din ziua de 30 septembrie 2019 s-a hotărât:

Completarea Programului-cadru „2020 - Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”. Această completare se referă la repere tematice teologic-educaționale, culturale și medicale, menite să reflecte mai bine cele două teme, omagială și comemorativă, în activitatea unităților de cult ale Patriarhiei Române.

Organizarea de evenimente și

acțiuni cu prilejul aniversării a 30 de ani de la căderea regimului comunist din România, privind comemorarea jertfei creștinilor care și-au

sacrificat viața în decembrie 1989 și în timpul regimului comunist pentru libertatea și demnitatea poporului român.

În ședința de lucru din 28 octombrie 2019, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

În cadrul ședinței s-a hotărât:

1. Declararea anului 2021, în Patriarhia Română, ca „Anul omagial al pastorației românilor din afara României” și „Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor”, precum și aprobarea programului cadru teologic-educational, cultural și mediatic.

2. Au fost aprobate mai multe texte liturgice: completarea Slujbei Sfintei Mari Mucenițe Chiriachi (7 iulie); Acatistul Sfinților Mucenici Nicandru și Marcian (8 iunie); Slujba și Acatistul Sfinților Mucenici din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian și Valerian (13 septembrie) și Slujba și Acatistul Sfinților Mucenici Chiril, Chindeu și Tasie din Axiopolis (26 aprilie), precum și includerea acestor texte în cărțile de cult ale Bisericii Ortodoxe Române.

3. S-a luat act de propunerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Ardealului de canonizare a părintelui Arsenie Boca și de documentația înaintată în acest sens.

A fost aprobată transmiterea acestei propuneri Subcomisiei sinodale pentru canonizarea sfinților români. Această comisie va invita specialiști din diferite

domenii de competență să redacteze referate privind canonizarea părintelui Arsenie Boca din perspectiva expertizei lor teologice, de pictură bisericească și de disciplină monahală.

De asemenea, vor fi evaluate și referate ale cercetătorilor istorici permanenți desemnați de mitropolii să cerceteze documentele CNSAS pentru a prezenta activitatea părintelui Arsenie Boca în perioada 1945-1989.

Până la luarea unei decizii finale, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe recomandă clericilor și credincioșilor – indiferent dacă susțin canonizarea sau se opun acesteia – să aștepte cu rugăciune și răbdare rezultatul final al subcomisiei sinodale, evitând atât idealizarea excesivă a persoanei părintelui Arsenie Boca, cât și denigrarea lui.

Canonizarea sfinților fiind un proces anevoios, nu se face în pripă sau sub emoții de moment, mai ales când este vorba despre persoane trecute de curând la Domnul, iar mărturiile prezente despre acestea sunt contradictorii.

4. În perspectiva alegerilor prezidențiale din anul 2019 și a celor locale și parlamentare din anul 2020, au fost reafirmate principiile enunțate în mai multe rânduri de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe cu privire la responsabilitatea clericilor pentru păstrarea neutralității politice în perioada electorală.

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

În cele opt ședințe ale Permanenței Consiliului Eparhial din lunile septembrie și octombrie ale acestui an, preocupările privind necesitatea constantă de a ne apropia (cler și credincioși) de modelul hristic de slujire, continuarea activității filantropice, îndeplinirea exigențelor de ordin administrativ, recunoașterea rezultatelor obținute de preoții slujitori din eparhie în activitatea lor pastorală, precum și încurajarea eforturilor lor în acest sens se reflectă în:

Sprijin financiar pentru unități de cult

În Ședința de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 3 octombrie 2019 a fost aprobată acordarea unor ajutoare financiare în valoare de 1.180.000 lei, în vederea continuării lucrărilor derulate, următoarelor unități de cult: Mănăstirea „Bunavestire” – Miclăușeni; Mănăstirea „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” – Războieni.

De asemenea, în Ședințele de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 3 septembrie și 30 octombrie 2019 s-a hotărât acordarea sumei de 15.000 lei din Fondul „Basarabia”, ajutor financiar, următoarelor unități de cult de pe cuprinsul Mitropoliei Basarabiei, care au solicitat ajutor în vederea continuării lucrărilor derulate în parohii: Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, oraș Dereanu, Chișinău, Protop. Călărăși, necesar pentru reconstrucția Paraclisului „Sf. Nectarie”; Parohia „Sf. M. Mc. Gheorghe”, loc. Cărpineni, raionul Hâncești.

Material lemnos pentru unități de cult

Ședința de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 9 octombrie 2019 a aprobat acordarea cu titlu gratuit a cantității de 100 m.c. lemn de foc Părintelui Dan Damaschin, preot misionar la Capela Spitalului Cuza Vodă din Iași, în scopul ajutorării a 200 de familii nevoiașe.

Noi hirotonii în Arhiepiscopia Iașilor

În perioada septembrie-octombrie 2019, în conformitate cu hotărârile Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor, IPS Mitropolit Teofan a aprobat numirea și hirotonia următorilor candidați care au promovat examenul de capacitate preotească, sesiunea iunie 2019: Afloarea Mihail, pentru Parohia „Sf. Voievozi” Miletin, Protop. Hârlău; Simion Ionuț, pentru Parohia „Sf. Nicolae” – Mastacăn, Protop. Piatra Neamț; Onofrei Dumitru-Daniel, pentru Parohia „Sf. Dumitru” – Ghelăiești, Protop. Piatra Neamț.

Noi preoți parohi în parohiile vacante

La data de 02.09.2019 s-a afișat vacantarea postului de preot paroh la Parohia „Sf. Vasile” - Dumbrava, Protopopiatul Tg. Neamț, acest lucru fiind comunicat tuturor protopopiatelor din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor. Ținând cont de procedura stabilită în cadrul Permanenței Consiliului Eparhial Iași privind termenele de ocupare ale unei parohii și luând act de faptul că s-au depus șase dosare de numire de către preoți care solicită numirea în postul de preot paroh la Parohia „Sf. Vasile” - Dumbrava, Protopopiatul Tg. Neamț, Permanența Consiliului Eparhial Iași a aprobat numirea Părintelui Vasilescu Gabriel din postul de preot paroh al Parohiei „Sf. Vasile” - Sârbi, Protopopiatul Tg. Neamț, în postul de preot paroh la Parohia „Sf. Vasile” - Dumbrava, Protopopiatul Tg. Neamț, începând cu data de 01 noiembrie 2019. Părintele Vasilescu Gabriel este absolvent al Facultății de Teologie Iași și are o vechime de 9 ani și 5 luni în preoție.

Acordarea de ranguri onorifice

În Ședințele de Permanență din 3 și 25 septembrie 2019, ținând cont de propunerile înaintate de părinții protoierei privind acordarea unor ranguri și distincții bisericești onorifice, IPS Părinte Mitropolit Teofan a aprobat acordarea de ranguri și distincții bisericești, după cum urmează:

iconomi: Pr. Pătrașcu Mihail Claudiu, preot la capela ISU „Mihail Grigorie Sturza” - Iași; Pr. Irimia Cristian, Parohia „Sf. Voievozi” - Moșna, com. Moșna, jud. Iași, Protop. Iași II; Pr. Chelaru Dumitru, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Garvii” - Draxini, com. Bălușeni, jud. Botoșani, Protop. Botoșani; Pr. Goldan Vasile Lucian, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena” - Călărași II, com. Călărași, jud. Botoșani, Protop. Iași I;

iconomi stavrofori: Pr. Andonie Radu, Parohia „Nașterea Maicii Domnului” - Frunzeni, jud. Neamț,

Protop. Roznov; Pr. Biță Gabriel Teodor, Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” - Brăiești, com. Brăiești, jud. Botoșani, Protop. Dorohoi; Pr. Pădurariu Marius Dumitru, Parohia „Sf. Ap. Petru și Pavel” - Lișna, com. Saharău, jud. Botoșani, Protop. Darabani; Pr. Tănase Mihai, Parohia „Sf. Voievozi” - Ripiceni, com. Ripiceni, jud. Botoșani, Protop. Săveni.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile septembrie - octombrie

În luna septembrie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 73 operațiuni de personal, după cum urmează: 33 la Centrul eparhial, 25 în cadrul protopopiatelor și 15 la mănăstiri. Dintre acestea, 16 au fost încadrări și numiri, 16 încetări ale contractelor de muncă, 2 suspendări ale contractului de muncă, 7 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 32 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna octombrie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 91 operațiuni de personal, după cum urmează: 41 la Centrul eparhial, 17 în cadrul protopopiatelor și 33 la mănăstiri. Dintre acestea, 31 au fost încadrări și numiri, 21 încetări ale contractelor de muncă, 2 suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 34 modificări ale raporturilor de muncă.

IBMF 2019 – muzica bizantină a răsunat timp de cinci zile la Iași

În perioada 2-6 octombrie 2019, timp de cinci zile, municipiul Iași a devenit pentru a treia oară centrul cântului bizantin din țară, adunând în capitala istorică a României renumiți interpreți ai artei muzicale psaltice, ce au susținut concerte de înaltă ținută și au luat parte la diferite momente liturgice. Astfel, iubitorii de muzică psaltică, și nu numai, au putut participa timp de cinci zile la evenimentele, activitățile și workshopurile organizate de IBMF.

În data de 2 octombrie a.c. a avut loc primul eveniment - *Concertul de deschidere a Festivalului*, la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” - Iași, unde au interpretat Corul ortodox „Theotokos” din Liban, Corul bărbătesc „Sfântul Efrem” din Ungaria, Nektaria Karantzi din Grecia și părintele Alexandru Grigoraș din România.

Joi seară, 3 octombrie 2019, publicul ieșean a participat la alt concert organizat în cadrul celei de-a treia ediții a Festivalului de Muzică Bizantină de la Iași. Două coruri au adus prinos de rugăciune Preasfintei Fecioare Maria, încântând auditoriul la Concertul de muzică rusească veche și românească în cinstea Maicii Domnului, desfășurat la

Catedrala Mitropolitană din Iași. Cele două coruri invitate - „Cuviosul Iosif” de la Mănăstirea Văratec și Ansamblul de artă muzicală rusească veche „Kljuch Razumeniya” din Sankt Petersburg, Rusia - dimpreună cu publicul prezent, au adus jertfă de mulțumire Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și au adus în suflet imnurile închinare Maicii Domnului. ➔

⇒ În prima parte a zilei de vineri, 4 octombrie a.c., ieșenii au participat la atelierul „Specificul polifoniei georgiene”, iar în seară acestei zile, credincioșii s-au rugat la Slujba Privegherii ce s-a oficiat la Biserica „Sfântul Sava”, unde corurile „Theotokos” din Beirut – Liban, „Byzantion” din Iași și Grupul Psaltic „Chivotul” al Catedralei Mitropolitane au oferit răspunsurile la strană. Vecernia, Utrenia și Sfânta Liturghie au fost oficiate de Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi.

Un alt eveniment a avut loc pe data de 5 octombrie 2019 - *Concert de muzică religioasă și folclorică din tradiția gruzină*, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai

Eminescu” – Iași, unde a interpretat Corul Catedralei Patriarhale „Sfânta Treime” din Tbilisi – Georgia.

Concertul de închidere a Festivalului a avut loc pe data de 6 octombrie a.c., și au interpretat Corul Bizantin al Seminarului Teologic „Chesarie Episcopul” din Buzău, Grupul Psaltic „Tronos” al Catedralei Patriarhale din București și Ansamblul „Romeiko” din Atena, Grecia. Timp de două ore, cei prezenți au audiat câteva piese închinare Maicii Domnului – ocrotitoarea cântăreților, dar și diferite cântări din repertoriul grecesc bizantin. La finalul evenimentului, drept semn de recunoștință pentru întreaga activitate, prof. univ. dr. Alexander Lingas, dirijorul Ansamblului „Cappella Romana” din Portland – SUA și membru al comitetului științific

IBMF a primit cea mai mare distincție a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei – „Crucea Moldavă”. De asemenea, părintele arhid. Mihail Bucă a primit din partea IPS Părinte Teofan, distincția mitropolitană „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei” pentru clerici, iar dr. Yorgos Bilalis a primit „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei” pentru mireni.

Festivalul Internațional de Muzică Bizantină este organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei prin Sectorul Învățământ, și își propune să promoveze tradițiile originare ale cântului bizantin, dar și să informeze publicul despre legătura care există între muzica bisericească și muzica bizantină de factură laică, așa-numita muzică din „tinda bisericii”.

Lansare de carte în cinstea Sfântului Ierarh Spiridon

Cu prilejul manifestărilor dedicate hramului Sfintei Parascheva din acest an, la Muzeul Mitropolitan din Iași a avut loc vineri seară, 11 octombrie a.c., lansarea lucrărilor dedicate Sfântului Ierarh Spiridon al Trimitundei. Evenimentul a fost moderat de Cătălin Jeckel, consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor, iar invitații serii au fost părintele Marian Timofte, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor, și părintele Dragoș Bahrim, editorul colecției „Viața în Hristos”.

Cele patru cărți sunt: 1. *Sfântul Spiridon al Trimitundei: portret hagiografic bizantin*, Seria „Hagiographica”, colecția „Viața în Hristos”; 2. *Sfântul Ierarh Spiridon, Episcopul Trimitundei, Făcătorul de*

*minuni. Viața * Minunile * Canon de rugăciune*; 3. *Viața și binefacerile Sfântului Ierarh Spiridon*; 4. *Sfântul Ierarh Spiridon, ocrotitorul bolnavilor*.

Cei interesați de viața și minunile Sfântului Ierarh Spiridon pot achiziționa volumele lansate de la Librăriile mitropolitane Doxologia sau de pe site-ul www.edituradoxologia.ro.

© doxologia.ro

Noutăți editoriale la Editura Doxologia:

– în lunile septembrie și octombrie –

Tâlcuire la Epistolele către Filipeni și către Coloseni
Sfântul Ioan Gură de Aur

Viața și binefacerile
Sfântului Ierarh Spiridon

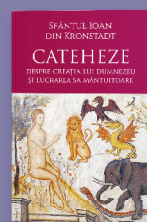
Sf. Ierarh Spiridon,
ocrotitorul bolnavilor

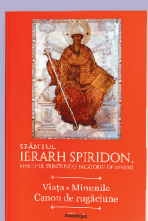
Sfântul Spiridon, Episcopul Trimitundeii.
Portret hagiografic bizantin
Ediție îngrijită de: Pr. Dragoș Bahrim

Facultatea de Teologie
în misiunea Bisericii
Înaltpreasfințitul Teofan,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

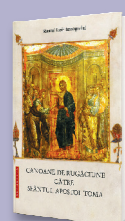
Cateheze. Despre creația lui
Dumnezeu și lucrarea Sa mântuitoare
Sfântul Ioan din Kronstadt

Sfântul Ierarh Spiridon, Episcopul Trimitundeii,
Făcătorul de minuni.
Viața. Minunile. Canon de rugăciune

Canoane de rugăciune
împotriva celor opt gânduri ale răutății
Sfântul Marcu Eugenicul,
Mitropolitul Efesului

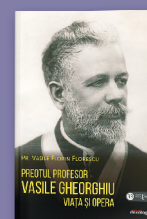
Canoane de rugăciune către
Sfântul Apostol Toma
Sfântul Iosif Immografal

Viața Sfintei Sinclitichia
și alte scrieri ascetice
Sfântul Atanasie cel Mare

Cuvântări de laudă la sfinți
Sfântul Efreem Sirul

Preotul Profesor Vasile Gheorghiu.
Viața și opera
Pr. Vasile Florin Florescu

A început anul școlar la Grădinița „Varlaam Mitropolitul”

Ziua de luni, 2 septembrie 2019, a reprezentat pentru cei aproximativ 120 de copii și părinții acestora, începutul anului școlar la Grădinița „Varlaam Mitropolitul” din Iași. Festivitatea de deschidere a noului an a început cu slujba de Te Deum, oficiată de părintele arhimandrit Hrisostom Rădășanu, consilier educațional al Arhiepiscopiei Iașilor, alături slujind și părintele Narcis Constantin Axinte, consilierul Sectorului de asistență socială și medicală „Diaconia”.

În prezent, Grădinița „Varlaam Mitropolitul” este

parte a Școlii „Varlaam Mitropolitul” și are ca principiu educația personalizată, care dezvoltă atât dimensiunea cognitivă (IQ), cât și pe cea emoțională (EQ), având mereu în centru dimensiunea spirituală (SQ), esențială în împlinirea vieții. Stilul oferit de unitatea de învățământ îi inspiră pe copii să-și descopere și să-și cultive măreția, să recunoască și să admire frumosul în natură și în oamenii din jur, să observe și să cultive legăturile profunde și sensul în activitățile din viața lor. Grădinița numără un colectiv de 115 copii și 13 educatori și asistenți educaționali.

Binecuvântare arhierescă pentru elevii ieșeni la început de an școlar

În prima zi a anului școlar, 9 septembrie 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a binecuvântat deschiderea anului școlar preuniversitar în trei unități de învățământ din municipiul Iași. Elevii de la Seminarul Teologic „Sfântul Vasile cel Mare” - Iași, de la Școala „Mihail Kogălniceanu” și de la Școala „Varlaam Mitropolitul” au primit binecuvântarea lui Dumnezeu, participând la slujba religioasă

de început de an școlar.

Ziua a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii la paraclisul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași, de către Părintele Mitropolit Teofan, dimpreună cu un sobor format din părinții profesori ai școlii teologice. După oficierea Sfintei Liturghii, ierarhul a săvârșit o slujbă de binecuvântare. Cea de-a doua unitate școlară vizitată de IPS Teofan a fost Școala „Mihail Kogălniceanu” din Iași, un-

de, alături de autoritățile locale, chiriarihul a participat la începutul anului școlar.

De asemenea, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat Școala „Varlaam Mitropolitul”, comunitate aflată sub patronajul spiritual al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Școala „Varlaam” și-a întâmpinat ieri elevii la începutul unui nou an de studiu pe terenul de sport al instituției, unde a fost oficiată o slujbă de binecuvântare de către părintele arhimandrit Hrisostom Rădășanu, consilierul Sectorului învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor. La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan a adresat câteva gânduri, atât elevilor, cât și cadrelor didactice și părinților: „Văzându-vă pe dumneavoastră, de la cei mici până la cei mari, observ un pom care este destinat să crească. Un copil este ca un pom - are nevoie de pământ, de apă și de soare. Îndrăznesc a spune că dumneavoastră, părinții, sunteți pământul, rădăcina și seva acestui pom și nădăjduiesc din tot sufletul să vă

⇒ Împliniți această responsabilitate de pământ, de rădăcină și de sevă. Rădăcina să fie cât mai adâncă, pământul cât mai curat și seva să fie cât mai puțin artificializată. Dacă avem acestea trei, sperăm ca pomul să înceapă frumos, cum deja a și început. La pământ, la sevă și la rădăcină vine Școala «Varlaam» cu apa necesară pentru a crește pruncul dumneavoastră, copacul de ca-

re am amintit. [...] Îți rog pe profesorii dumneavoastră să aducă apa cunoștințelor adevărate. Apa să fie la timpul potrivit, nici prea multă pentru a nu înăbuși pomul, nici puțină ca să nu aruncăm pomul în uscăciune. La pământul părinților, la apa profesorilor, Biserica vine cu cerul, cu lumina, cu Dumnezeu. Școala românească are nevoie imensă de cerul credinței, de lumi-

na rugăciunii, de Dumnezeu ca sens în viață, adevăr și izvor al libertății”.

„Construim comunitatea“ este deviza sub care se vor desfășura în acest an toate activitățile la Școala „Varlaam Mitropolitul”. Comunitatea „Varlaam” este reprezentată în acest an de peste 300 de elevi, pornind de la clasa pregătitoare și până la elevii de liceu.

Aniversare în comunitatea Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași: Părintele prof. univ. dr. Petre Semen a împlinit 70 de ani

Zi de mare sărbătoare pentru corpul profesoral al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. Cadrele didactice universitare au celebrat miercuri, 9 octombrie 2019, aniversarea părintelui profesor Petre Semen, specialist în studiul Vechiului Testament. La evenimentul festiv a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, iar la final, părintele profesor a primit din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel cea mai mare distincție a Patriarhiei Române - „Crucea Patriarhală” pentru clerici.

IPS Mitropolit Teofan, părintele decan Ion Vicovan, dar și părinții colegi i-au urat preotului profesor mesaje de felicitare și de aleasă mulțumire pentru întreaga activitate slujită în învățământul teologic românesc.

Părintele profesor Petre Semen s-a născut la data de 9 octombrie 1949, în localitatea Samarinești, județul Gorj. Între anii 1964 - 1969 a urmat cursurile Seminarului Teologic din Craiova, iar în perioada 1969 - 1973 a studiat la Institutul Teologic

de Grad Universitar din București. Între anii 1975 - 1983, părintele profesor a urmat cursurile de doctorat în cadrul institutului teologic din capitală, specializarea Studiul Vechiului Testament și Limba ebraică, obținând în anul 1990 titlul de doctor în teologie, cu teza *Învățătura despre Sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament*. Totodată, în anul 1980, părintele Semen obține o bursă de studii la Institutul Biblic Pontifical din Roma, iar în 1993 primește o bursă pentru studiul intensiv al lim-

bii ebraice la Universitatea Ebraică din Ierusalim, Israel. Între anii 1978 - 1990, părintele predă la Seminarul Teologic din Craiova, iar din 1990 devine cadru didactic al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași. Între anii 1993 - 1998, pr. prof. Petre Semen este decan al facultății ieșene. Părintele profesor are o bogată activitate științifică, publicând în decursul anilor zeci de volume, lucrări și studii biblice.

O nouă sesiune pentru obținerea gradelor în preoție la Mănăstirea Miclăușeni

În data de 23 octombrie a început o nouă sesiune pentru obținerea gradelor în preoție. Clericii înscriși la cursurile preoțești și-au început ziua participând la Sfânta Liturghie oficiată în biserica Mănăstirii Miclăușeni. Slujba a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor,

dimpună cu un sobor format din părinții participanți.

După oficierea Sfintei Liturghii, la Centrul social-cultural „Sfântul Ilie”, Părintele Episcop Ignatie și sociologul Mirel Bănică au susținut diferite cursuri, iar preoții înscriși au discutat pe marginea temelor prezentate de cei doi invitați. A

două zi, 24 octombrie 2019, Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, și părintele conferențiar Radu Preda s-au aflat la Mănăstirea Miclăușeni, alături de preoții participanți.

Consfătuirea catehetică anuală din Arhiepiscopia Iașilor

A VI-a ediție a Consfătuirii catehetice anuale din Arhiepiscopia Iașilor a fost organizată la Casa „Ierusalim-Hozeva” din incinta Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț, în perioada 21-23 octombrie 2019.

Alături de echipa Biroului de catehizare, alcătuită din părintele dr. Bogdan Racu, inspector eparhial pentru învățământ și cateheză și preoții responsabili cu cateheza din cele 13 protopopiate ale Arhiepiscopiei Iașilor, au mai participat doamna Daniela Filip, profesor de religie ortodoxă la Colegiul Național „Ștefan cel Mare” din Târgu-Neamț și director adjunct la Școala Gimnazială Domnească „Grigorie Ghica Vodă” din Târgu-Neamț, doamna Elena Ioniță, profesor de religie ortodoxă la colegiul amintit, care au aplicat câteva metode interactive ce pot fi utilizate în procesul de catehizare.

Întâlnirea s-a bucurat și de prezența părintelui Radu Preda de la Parohia ortodoxă românească „Bu-

navestire” din Munchen, conferențiar universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, profesor-invitat al Universităților din Paris, Florența, Hanovra și Viena și președintele executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, care a schițat în câteva intervenții aspecte ale catehizării în diaspora. La eveniment a luat parte și arhim. Hrisostom Rădășanu, consilierul educațional al Arhiepiscopiei Iașilor, care a transmis cuvântul de binecuvântare și de apreciere al Părintelui Mitropolit Teofan.

Concluziile acestei consfătuirii catehetice anuale ne-au fost oferite de către părintele dr. Bogdan Racu, inspector eparhial pentru învățământ și cateheză: „Consfătuirea catehetică anuală a Arhiepiscopiei Iașilor nu este o activitate care doar mai numără o ediție la cele precedente, ca o creștere cantitativă, ci aduce cu sine o adâncire în mărturisirea credinței și întărirea comunității între membrii echipei Biroului de catehizare. Este și o smerire de sine, printr-o continuă evaluare și ajustare a activității, dar și o creștere duhovnicească prin experiențele pe care le oferă, aduse din teritoriu de responsabilități cu catehizarea sau dobândite prin interacțiunea cu invitații”.

ASCOR Iași: Campania „Împreună ridicăm o casă” pentru familia din Glodenii Gândului, aproape de final

Membrii Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români Iași – ASCOR Iași au pus umăr de la umăr iar lucrările la casa construită în localitatea Glodenii Gândului din județul Iași au ajuns pe ultima sută de metri. Timp de două luni, sute de persoane au contribuit fie-

care pentru ridicarea locuinței familiei Olaru, pentru a le asigura celor doi copii și tatălui lor un acoperiș și un spațiu călduros pe timpul sezonului rece. În zilele următoare, voluntarii își propun să execute ultimele finisaje și să mobilizeze viitoarea casă.

Paraclisul mitropolitan „Sfântul

Nicolae” din Iași s-a alăturat campaniei ASCOR. Cu sprijinul părintelui prof. Dan Sandu, alături de ing. Marian Mărunțelu și de credincioșii Paraclisului mitropolitan „Sfântul Nicolae” din Iași, membrii asociației au reușit să realizeze acoperișul locuinței din Glodenii Gândului.

Școala de lideri pentru tineri

In zilele de 8, 9 și 10 octombrie 2019, 27 de tineri elevi și studenți au participat la „Școala de lideri” organizată de Asociația „Impact pentru Comunitate” prin proiectul „Tabăra din pridvorul satului” finanțat de Ministerul Tineretului și Sportului și sprijinit de Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor.

Evenimentul a cuprins mai multe sesiuni de dialog cu oameni de succes care activează în domenii diferite. Cei 11 profesori care au predat la Școala de lideri, în ordine cronologică, au fost: Arhim. Nicodim Petre – consilier eparhial, Alexandru Baci – fondator Kinetic FIT, Bogdan Iliescu – medic neurochirurg, Vasile Roman – general în rezervă, Florin Dobre – designer vestimentar, Adrian Sîrbu – dirijorul corului Byzantion, Alexandru Gavrilăscu – coordonator voluntari, Bogdan Constantin Neculau – profesor universitar, Mihai Chirica – primarul Municipiului Iași, Sebastian Diaconu – coach, Andrei Apreotesei – directorul Ateului din Iași.

Este oare în duhul bisericii să vorbești despre leadership?

Mi-am pus întrebarea: De ce organizează Biserica o Școală de lideri? Este oare în duhul Bisericii să vorbești despre leadership? Nu este Hristos singurul lider în Biserică? Un posibil răspuns pe care l-am găsit în timpul sesiunilor de lucru a fost că prima școală de lideri a fost făcută chiar de Mântuitorul când le-a spus apostolilor: „care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru” (Mc. 10, 43). Cuvântul *leadership* se traduce prin a conduce co-

rabia, o imagine extrem de sugestivă pentru spațiul Bisericii, care este deseori asemănată cu o corabie ce duce poporul lui Dumnezeu în Împărăția Sa. Așadar, noi, tinerii din Biserică, nefiind cu nimic deosebiți de ceilalți, suntem chemați să slujim/muncim mai mult.

Poți forma un om să fie lider?

O altă întrebare care s-a născut în timpul dialogurilor a fost: Poți forma un om să fie lider? Cei mai mulți spun că un om se naște lider. La această nedumerire, o încercare de răspuns a fost: liderii, într-adevăr, au ceva înăscut în ei, dar în același

⇒ timp darul trebuie cultivat ca să rodească. Apostolii au avut vocație de apostol, dar cu toate acestea, după chemarea la care au răspuns afirmativ, a existat o perioadă de trei ani în care ei s-au format în jurul lui Hristos, liderul lor. Abia apoi au fost trimiși la propovăduire și au devenit slujitori pe Corabie, în Biserica

Am început dezbaterile pe tema leadership-ului inspirați de Cartea lui Neemia (a doua Ezdra) din Vechiul Testament. În această carte, un om care avea o poziție socială foarte bună, paharnicul împăratului din Babilon, care avea avere și se bucura de respectul celorlalți, decide să renunțe la toate de dragul unui ideal: să repare zidurile Ierusalimului, cetatea lui natală. Liderul este un om sensibil față de nevoile celorlalți. Liderii dețin identitatea cea mai profundă a unui neam. În spațiul Bisericii, liderul este un om al lui Dumnezeu, capabil să transmită celorlalți gândul lui Dumnezeu.

Liderul și banii

Pentru lider, banii nu sunt un

scop în sine. Ei apar de cele mai multe ori ca o consecință. Chiar și din punct de vedere medical, creierul nostru nu este capabil să facă un plan pentru a aduna „saci cu bani”. Poate, însă, genera pașii necesari pentru a deveni un chirurg de elită, care în mod implicit va fi remunerat pe măsură. Ca să primești mai mult trebuie să gestionezi bine ce ai deja.

Nu poți fi lider de unul singur

Un om devine lider pentru că este recunoscut ca atare de echipa lui. Nu te poți autoproclama lider. Vei fi cel mult manager. Oamenii urmează un lider necondiționat, fără a aștepta o răsplată financiară. Liderul îi așază pe oameni la un loc și le propune un ideal. Ca să faci asta ai nevoie de modestie, de smerenie. Un om orgolios este respins de ceilalți. Astfel cel mai mare inamic al omului devine el însuși. Egoismul este incompatibil cu ideea de lider.

Care este cheia leadership-ului?

L-am întrebat pe cei 11 invitați

care este secretul lor. Am observat la majoritatea câteva elemente comune: liderii se trezesc dimineața devreme. Majoritatea lor au spus că își încep ziua la ora 5. De asemenea, mulți au mărturisit că nu au căutat scuze când au eșuat în proiectele lor. A-ți asuma responsabilitatea pentru faptele tale sau chiar ale echipei tale, definește ideea de lider.

Nu în ultimul rând, ca să poți fi lider, este nevoie să nu fii șantajabil. Ispitele apar mereu. Ele se insinuează în favori mărunte, în sume importante de bani sau în mirajul puterii. Un lider trebuie să spună NU la tot ce este nedrept, imoral sau în afara legii.

Consider că ceea ce am primit în aceste trei zile de „școală” sunt doar semințe care, pentru a rodi, au nevoie să fie udate și îngrijite. Să dea Dumnezeu ca tinerii de azi să devină liderii de mâine de care țara și Biserica au nevoie. Mulțumim tuturor profesorilor, organizatorilor și celor care au ajutat ca această formare a noastră să aibă loc!

Proiectul „Tabăra din pridvorul satului 2019” a ajuns la final

Duminică, 20 octombrie 2019, la Sala „Rossini” din cadrul Ansamblului Palas, a avut loc festivitatea de închidere a proiectului „Tabăra din pridvorul satului” din acest an. Sute de voluntari, coordonatori și preoți s-au întâlnit la lași, preț de câteva ore, pentru a analiza rezultatele proiectului din această vară. La eveniment a fost prezent și Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

„În această seară încheiem un capitol numit «Taberele din pridvorul satului», un capitol care a început în luna iunie 2019, în cadrul Departamentului Misiune pentru Tineret. Prima filă s-a scris încă de la începutul anului, în luna ianuarie, când echipa departamentului a început să se pregătească pentru aceste tabere, de la o selecție și o pregătire a voluntarilor, până la scrierea de proiecte și identificarea partenerilor și a preoților care au

găzduit în acest an 67 de tabere. Acest proiect sărbătorește curajul și îndrăzneala unui număr de 220 de voluntari, a 67 de preoți, și a peste 5.800 de copii care ne-au fost alături în această vară. Au fost momente de bucurie, de entuziasm, momente grele și frumoase. A fost un timp binecuvântat de Dumnezeu în care doar cu ajutorul Lui am reușit ceea ce ne-am propus. Este puțin pentru că Arhiepiscopia Iașilor are 1.200 de parohii, iar noi am ajuns doar la 5,5%

Tinerii Bisericii

⇨ dintre ele, iar dacă ne ajută Dumnezeu, anul viitor ne propunem să facem mai mult”, a declarat Gabriela Pipirig, coordonatoare a Departamentului Misiune pentru Tineret.

„Tabăra din pridvorul satului” este un proiect organizat de Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor și își propune să formeze o generație de tineri, mădulare vii în Trupul lui Hristos. Ca obiective, programul dorește să promoveze educația nonformală în mediul rural, să stimuleze tinerii pentru a se implica activ în comunitățile rurale din care fac parte, să dezvolte capacități de

comunicare, relaționare și lucru în echipă cu tinerii din comunitățile partenere, să deschidă orizontul cultural-educativ, încurajând lec-

tura în rândul tinerilor, și să combată marginalizarea tinerilor din mediul rural.

Conferință pentru tineri la Muzeul Mitropolitan: „Descoperirea vocației și a motivației pentru a o cultiva”

La uni seara, 28 octombrie 2019, la Sala „Sinaxar” din cadrul Muzeului Mitropolitan din Iași, a avut loc prima conferință a proiectului *Tinerii ieșeni - între performanță și voluntariat*, numită „Descoperirea vocației și a motivației pentru a o cultiva - șanse ale unei vieți împlinite”. Activitatea a fost desfășurată de Fundația „Solidaritate și Speranță” și finanțată de Primăria Iași. Invitații evenimentului de ieri seara au fost pr. prof. univ. dr. Ioan C. Teșu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, lect. univ. dr. Bogdan Neculau de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației și elevul Grigore Pîjîn de la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași, iar conferința a fost moderată de pr. dr. Liviu Petcu.

Proiectul *Tinerii ieșeni - între performanță și voluntariat* își propune să le ofere tinerilor care întâmpină dificultăți în procesul de continuare a pregătirii școlare, de integrare socială și familială, activități extracurriculare, de informare, formative și de socializare, în vederea dezvoltării deprinderilor și

abilităților pentru o viață independentă și cât mai utilă în societate. De asemenea, tinerilor le sunt facilitate răspunsuri și indicații dintre cele mai competente și li se oferă un real suport în vederea evoluției lor intelectuale, sociale și profesionale.

Casa celor 10 copii din satul Ion Neculce, aproape de finalizare

Cei 10 copii nevoiași ai familiei Ciobanu din satul Ion Neculce, județul Iași, se vor muta curând într-o nouă locuință. Aceasta se află în stadiul de construcție și este situată în apropierea bisericii parohiale, pe terenul fostei școli gimnaziale din sat.

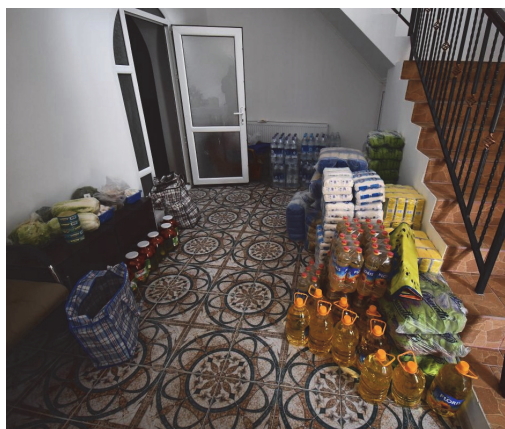
În prezent, clădirea este acoperită, recent fiind montate geamurile din termopan, prin grija slujitorilor Mănăstirii Hadâmbu din județul Iași. „Cu ajutorul Bunului

Dumnezeu și prin contribuția pelerinilor care vin la Mănăstirea Hadâmbu, dar mai ales a câtorva dintre fiii mei duhovnicești, casa pentru cei zece copii este finalizată. Urmează partea de finisaje la interior, montarea parchetului, achiziționarea mobilierului și celelalte dotări. Ne dorim ca până la începutul iernii, copiii să aibă parte de un nou cămin în care să se bucure de condiții prielnice. Am ales această familie, atât pentru numărul mare de prunci, cât și pentru faptul că învață foarte bine la școală”, a menționat arhimandritul Nicodim Gheorghiiță, starețul Mănăstirii Hadâmbu, care a oferit recent membrilor familiei câte o pereche nouă de încălțăminte.

Acțiune filantropică a Mănăstirii Hadâmbu în Episcopia de Bălți

Mănăstirea Hadâmbu din județul Iași a organizat luni, 7 octombrie 2019, o acțiune filantropică la sediul Episcopiei de Bălți. De alimentele oferite de către mănăstirea ieșeană se vor bucura familiile cu o situație materială precară din parohiile eparhiei din nordul Basarabiei. Peste 500 de kilograme de făină, ulei, hrișcă, zahăr și bulion au fost cumpărate de către Mănăstirea Hadâmbu din județul Iași, la inițiativa arhimandritului Nicodim Gheorghiiță, starețul așezării monahale amintite, pentru a veni în sprijinul structurii eclesiastice românești din Basarabia.

Casă pentru doi bătrâni necăjiți din Belcești

La inițiativa Parohiei „Sfântul Nicolae” – Satu Nou, Belcești, Iași, și cu sprijinul Parohiei Ortodoxe Române „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Strubing, Germania, în Belcești a fost construită o casă pentru doi bătrâni nevoiași. Gheorghe și Florica Ciubotaru sunt doi soți singuri din Satu Nou, comuna Belcești, județul Iași, care își duc traiul de zi

cu zi din mila sătenilor, având o situație economico-socială precară. Casa lor veche se afla în risc de prăbușire, fiind extrem de avariata.

În iarna anului 2018-2019, părintele Andrei Florariu, parohul comunității, a luat inițiativa, împreună cu Consiliul Parohial, de a izola casa cu vată minerală, pentru a salva viețile celor doi bătrâni amenințați de îngheț – deoarece prin acoperișul a-

cesteia se putea observa cerul, iar prin pereți pătrundeau frigul și zăpada. În același timp, părintele Andrei le-a mai făcut atunci o promisiune, de a le ridica o nouă casă până în iarna următorului an. În contextul anului omagial al satului românesc în Patriarhia Română, la inițiativa Parohiei „Sfântul Nicolae” Satu Nou, Belcești, Iași, și cu sprijinul Parohiei Ortodoxe Române „Sfinții Împărați

Constantin și Elena” din Strubing, Germania, coordonată de către părintele Vasile Florin Reuț, s-a realizat construcția casei celor doi bătrâni nevoiași.

Ca rod al bunei colaborări între cele două parohii căsuța a fost finalizată, iar în data de 22 octombrie 2019 a avut loc sfințirea acesteia, spre bucuria lui Gheorghe și a Flo-

ricăi Ciubotaru. La slujbă au participat părintele Vasile Florin Reuț din Germania, părintele Vasile Florariu și părintele Andrei Florariu, alături de un grup numeros de credincioși.

IN MEMORIAM

Părintele profesor Florin Bucescu a trecut la cele veșnice

Părintele profesor Florin Bucescu, doctor în muzică, etnomuzicolog, bizantinolog, paleograf, conferențiar universitar la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași, a trecut la cele veșnice în data de 21 septembrie 2019. Slujba înmormântării a avut loc luni, 23 septembrie, la Biserica „Nașterea Maicii Domnului” - Talpalari, iar trupul neînsuflețit a fost depus la Cimitirul „Eternitatea” din Iași.

Părintele profesor s-a născut la data de 18 mai 1936, în localitatea Broscăuții Noi, județul Storojineț din Bucovina de Nord - astăzi Ucraina, fiind fiul preotului Casian și al prezbiterii Eufrosina. A învățat la Liceul „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, a urmat studiile Institutului Teologic din București (1953-1957) și ale Conservatorului de Muzică „George Enescu” din Iași (1962-1967). De asemenea, a urmat studii de doctorat la Universitatea Națională de Muzică din București, obținând în 2002 titlul de doctor cu teza „Cântarea psaltică în manuscrisele moldovenești din secolul al XIX-lea”. În perioada 1990-1991, părintele Bucescu a fost lector universitar la Institutul Teologic din Iași, iar din 1995, conferențiar universitar la Universi-

tatea de Arte din Iași. Din 1992 a fost membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor și a fost numit în 1997 preot suplinitor la Parohia „Nașterea Maicii Domnului” Talpalari - Iași. Părintele Florin Bucescu a fost profesor de limba română, istorie și muzică la laslovăț (Suceava), profesor de muzică la Liceul „Costache Negruzzi” din Iași, profesor de muzică vocală la Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași și cadru didactic la Seminarul Teologic „Vasile cel Mare” din Iași (1995 - 2005). Totodată, a fost membru fondator al Arhivei de Folclor a Moldovei și Bucovinei. Ca semn de înaltă prețuire, părintele Florin Bucescu a primit în 2011, cea mai înaltă distincție a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, „Crucea Moldavă”.

În decursul anilor, părintele profesor a avut o bogată activitate de cercetare, redactare și publicare a unor volume și studii, în domeniile: Folclor muzical - Etnomuzicologie, Cărți didactice de muzică religioasă, Istoria învățământului ieșean, Muzică religioasă - Bizantinologie și paleografie, Interpretare muzicală ș.a.

„E mare lucru să avem încredere că Dumnezeu nu părăsește lumea. De aceea, pentru mine,

care sunt profesor de muzică, muzician și preot, una din cele mai emoționante cântări este «Cu noi este Dumnezeu», care este venită din Vechiul Testament, dar până azi se cântă. Dumnezeu nu ne părăsește și e cu noi. [...] Unul singur este Adevărul, și noi, așa, doar pe lângă El și cu inima cea bună. Eu am o speranță mare că foarte mulți se vor mântui, dar nu prin meritele lor, ci prin mila Domnului, pentru rugăciunile altora pentru ei. Rugăciunea pentru celălalt, ce înseamnă? Dragoste pentru celălalt!” a mărturisit părintele profesor într-un interviu acordat în anul 2013 pentru Portalul doxologia.ro.

Dumnezeu să-l ierte și să-l așeze în rândurile dreptilor!

SUMAR

„Toate pelerinajele au ceva în comun: bucuria pelerinilor” – interviu cu cercetătorul Mirel Bănică	2	Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române	29
Viața Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași	8	Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași	30
Hramul Mănăstirii Vorona	17	IBMF 2019 – muzica bizantină a răsunat timp de cinci zile la Iași	32
Procesiunea „Drumul Crucii” la Mănăstirea Hadâmbu	19	Părintele prof. univ. dr. Petre Semen a împlinit 70 de ani	36
Biserica „Sfântul Apostol Toma” din Iași a fost sfințită	23	Școala de lideri pentru tineri	38
Racla cu mâna Sfântului Spiridon la Hramul Sfintei Cuvioase Parascheva	24	Conferință pentru tineri la Muzeul Mitropolitan: „Descoperirea vocației și a motivației pentru a o cultiva”	40
Așezământul „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” al Mănăstirii Hadâmbu a fost sfințit	27	<i>IN MEMORIAM</i> Părintele profesor Florin Bucescu	42

Comitetul redacțional:

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar

CALINIC BOTOȘĂNEANUL

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decăn al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. habil. Gheorghe POPA
(director al Școlii Doctorale)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAEI
(membru onorific în
Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Cătălin JECKEL

(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. Cezar Țăbârnă
director (Editura Doxologia)

Ioan-Lucian Radu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Ovidiu-George Clapa
redactor coordonator

Tudorel Rusu
Constantin Ciofu
Flavius Popa
Pr. Silviu Cluci
Adrian Sîrghi
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Duncan
fotoreporteri

Gabriel Piștea
corector
Lucian Dragomir
designer
Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu
Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă, nr. 51
(incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași